

Pure

Ms M

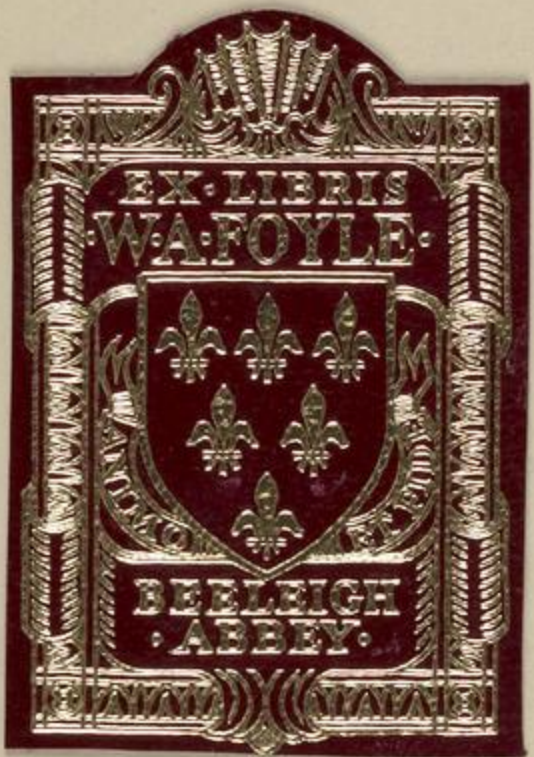
45

113

114

115

51/39

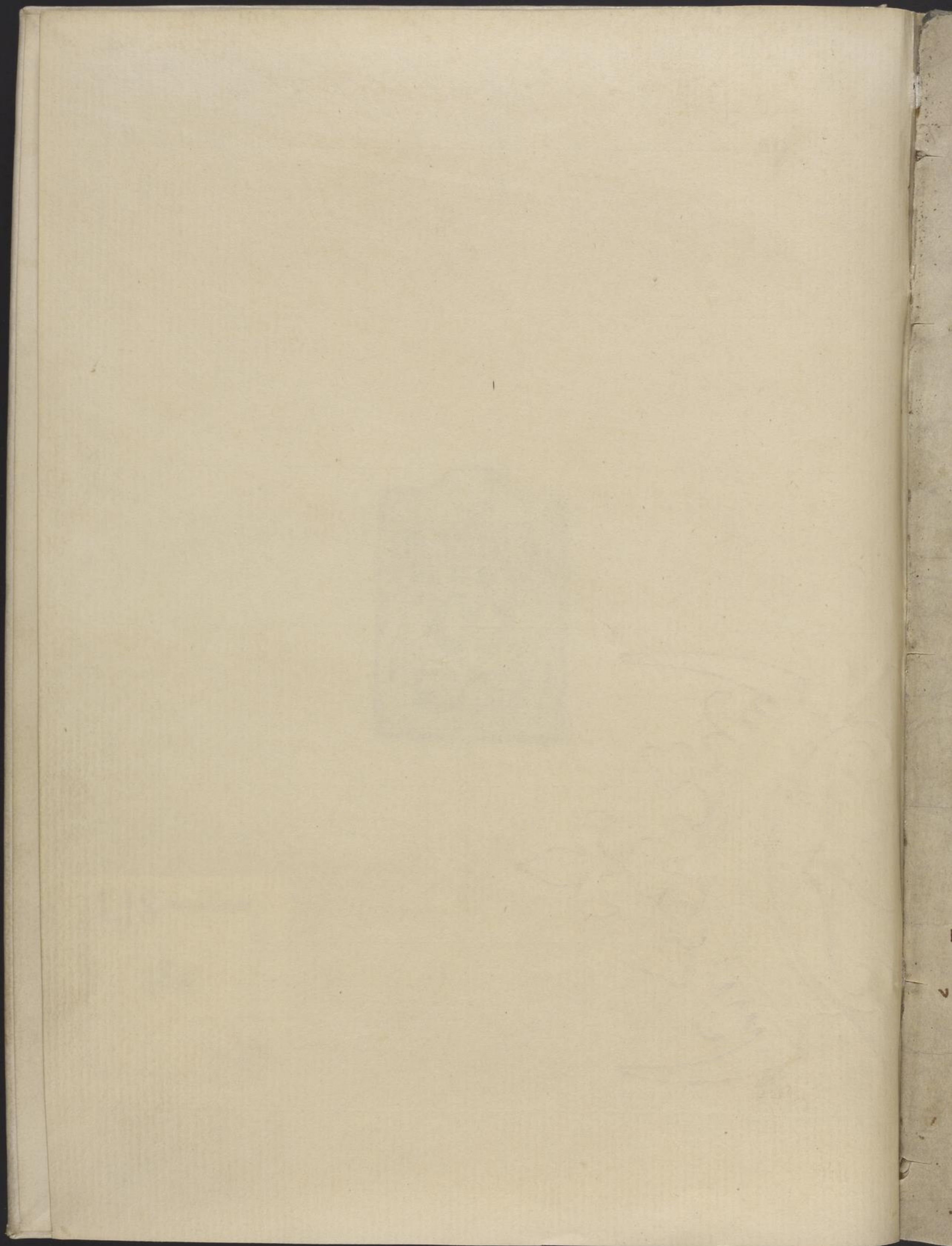
LJS BIBLIOTHECA
SCHÖENBERG DATAASE
384
SCHÖENBERGENSIS
OF MANUSCRIPTS **LJS**

*ms
man/*

26 E

8E

27E

Capitula p^{ri}me particule. Quid sit phra^{si}. Luc
sunt et non uidentur. Luc s^unt uidentur. Luc
Quid sit p^{er}fecte aliqd cognoscere. vi. Decortu
tate hominum. vii. Quare q^udam opa una
die p^{er}sonis attribuantur. cu^m una sine alia

Philosophia ē eorū que n̄ vident̄.
 & eorū q̄ vident̄ uera cōphensio. S̄t
 & eē n̄ vident̄ incorpalia. Sens. q̄ eēt
 subiecta matiam nūq̄ p̄t. S̄t 7 eē vident̄
 corpalia. seu diuinū. seu caducū. corp̄
 hānt. Corp̄a namq; subiaccnt sensui.
 Cū q̄ incognitione utroq; sit phia. Deut̄s
 differam̄. inchoantē ab eis. q̄ s̄t & n̄ vident̄.
 S̄t aut̄ h. Creator. anima mūdi. demones.
 aīe hoīum. S; creator om̄ib; p̄or est. oīa
 n̄ ab ipso h̄nt existerē. 7 ipse annullo. ab
 ip̄o incipiam̄. S; q̄ dicit̄ scī. in hac uita
 d̄m n̄ posse p̄fecte cognosci. qd̄ sit p̄fecte
 aliqd̄ cognoscē. ostendam̄. ut impotēs
 eat q̄rē creator q̄rē creator in hac uita p̄
 fecte cognosci n̄ possit. Xi. s̄t q̄ inq̄runt̄
 ē ea unā q̄m̄q; rē. An sit. Sed sit. q̄ntū sit.
 aliqd̄. quale sit. qd̄ agat̄. qd̄ in ip̄m agat̄.
 Vbi sit. qualr̄ in loco positū sit. q̄ndo sit.
 qd̄ habeat. P̄fecte q̄ aliqd̄ cognoscē est.
 ista. n̄ de illo scire. S; q̄uis sciam̄ d̄m
 eē. qd̄ sit p̄fecte n̄ cōphendim̄. Quanta
 tas ū cōdē q̄ oīa implēt. angustias nr̄i pec
 toris excedit. relationi illi explicāde.

humana sapiam defice. Qualitate illi
nō apprehendit actionib; illi enarrandi.
i finitū lingū nō sufficere. Sed in p̄magat.
nō potētia agentis. s; p̄missione uolenti.
v̄ sit. q̄ sup̄ omnia. r̄ infra omnia totū r̄ unūq̄.
q̄lū in loco sit. q̄ local nō est. Dece u illū.
q̄ an omne tēpus ē. Sed habeat. q̄ oia p̄bno
stine. nullū p̄fecte explicare p̄. Hec illū
omino ignoram. quō cē scām. nec p̄fecte
cognoscām. de q̄ p̄dicta ignoram. Et quō
durū in hac uita sciri dīm posse. r̄ oēs
q̄b; ē in edulis h̄ possit p̄bri apiam.
s; p̄ mundi creationē. r̄ cotidianā dispo
sitionē. Lū. q̄ mundū cēctariis factū sit
elementis. calidis. frigidis. humidis. siccis.
v̄ nata opante. l̄ casu. l̄ aliq̄ artifice. i
opositione mundi iudicā s. Si p̄u ē na
ture. cēctū semp fuge. r̄ simile appetere.
H̄ q̄ nata cēctaria elementa iunūt. casu u
iuncta non sūt. Si. q̄ casus mundū opat
fuisse. q̄re domū. l̄ aliq̄ tale qd̄ leuū ē
nō facere. l̄m si opat̄ cēct casus mundū.
aliq̄ cause p̄cessisse mundū. Quare
cursus opat̄ casu. l̄ sit. q̄ casus inopi
nat̄ euentū ex certis cēfluētib; lū q̄
nich p̄ creatorē. p̄cessit mundū. q̄ casu
nō ē factū mundū. s; aliq̄ artifice. Artifer
ū ille hō nō fuit. An. q̄ mundū factū ē q̄
hō. l̄s q̄ p̄ cotidianā u dispositionē sic
p̄bat. l̄a q̄ disponunt̄ sapient. ab aliq̄
sapia disponunt̄. Sapia aū illa. l̄ hu
mana ē. l̄ diuina. humana nō ē. q̄ res
faciunt uue. r̄ loq̄. Hā si humana forma
hōis. l̄ alius aialis oparet̄. Si motū
illū a uita i fere nō p̄. Diuina ē q̄ sapia.
q̄ h̄ agit. Si ois sapia. aliq̄ ē sapia. l̄ sit q̄
cui illa sapia. Hec id ē hō. l̄s q̄. Sic p̄

cotidianā dispositionē. puenit addiūna
sapientia. p̄sapientia. addiūna subam. l̄n
diuina suba d̄r signaculū. r̄ imago diuinitatū.
in hac diuinitate oīm iudice. ē omnia gubna
te. dicit phili. ē in cē potētia opandi. sapi
entia. q̄ uoluntate. Si. q̄ nō potuit. q̄ nesciuit.
q̄m tā pulc̄ fecit. Si uim noluit. l̄ ignorans
l̄ coact̄ fecit. Si qd̄ ignorare. q̄ nouit. q̄ hōiū
cogitationes. l̄ sit uim cogit illū. q̄ oia p̄. Est
q̄ induit uirtutē. potētia sapia. uoluntas.
l̄ si sei ē p̄bri uocat. uocabula illa auulgarī
p̄p̄t affinitatē q̄ndā cēstere. potētia
patre. sapia filii. uoluntate spm̄ scm̄. Potē
cia d̄r pat̄. q̄ omnia creat. r̄ pat̄no affectu dis
ponit. Sapia u d̄r filiū. apat̄ an̄ scia an̄ genit.
r̄m illi coet̄. q̄ ut filiū cēctualit̄ apat̄. ita sa
pia aet̄nalit̄. s; subal̄ ē a potētia. Si q̄ dixit
filiū gigni apat̄. cēct coet̄nū illi cē. d̄ cilla
genitā aliqd̄ dicam. illa an̄ orantes nē illd̄.
genationē eius q̄ enarrabit. p̄tū nob̄ of
ficere. illud. q̄ dictū ē. nō q̄ impossibile sit. s;
q̄ difficile. l̄a q̄ genuit filiū. r̄ diuina po
tētia. sapientia. q̄n p̄uidet. qual̄ res cēctare.
q̄ cēctas disponere. Et q̄ an̄ scia h̄ p̄uidet. an̄
scia sapientia. r̄ filiū genuit. q̄ b̄er se. neq̄ ex
alio. q̄ neq̄ aliq̄ doctrina. neq̄ aliq̄ experiē
tia. s; p̄p̄a nata h̄ scire hūit. l̄a quo aū fuit
si fas ē d̄r de gēno. cēcti scui. nec fuit q̄n
ista nescire. Si q̄ cēctus ē. q̄ cēct sapia cēctna
ē. Sic q̄ genuit pat̄ filiū coet̄nū. q̄ sub
stantiale ē. uoluntas u diuina d̄r sp̄s.
aū p̄p̄ sp̄s h̄alit̄. Si q̄ in sp̄u q̄ anhelitu.
sepe uoluntā hōis p̄pendit. al̄. q̄ sp̄u
letus. al̄. uat̄ diuina uoluntate. cēctat
uocauer̄ spm̄. s; antenomasice scm̄. Sp̄s
iste apat̄. q̄ filio p̄cedit. q̄ diuina uoluntā
q̄ bonitas. in q̄ ita sapiens q̄ potēs ē d̄s.

effectu ostendit. Hic. h. aliud sps scs apat
 & filio pcedens. qua diuina uoluntate &
 potntia & sapia. usq; ad creatioe rer. & gub
 natione extendere. hec uoluntate & bonitas
 patris. coeterna e & filio. H. h. fuit & sapiens
 & potns. qd n eet bon? qd ide e do. & ee. & bonu
 ee. & ante qra uoluit qd fec. Nulla. h. est
 in eo mutabilitas. loetna e q pdictis. uoluntate.
 & bonitas. S; h psona inuas e. & etnae uni
 tas. yna quide suba e. potentia diuina. & sa
 pia. & bonitas. Luc tntas quifinomib; coo
 pet. numq potntia diuina alqd agit. sn sa
 pia. & uoluntate. nec sapia sn potntia. &
 uoluntate. nec uoluntate sine sapia & potn
 tia. In quedam referunt opa potntie. & sic
 pat. quedam sapie. & in filio. qda uoluntati
 & io spm sco. Attribuit potntie. i pat filii
 missio. q opata e sapia & uoluntate. Attribuit
 sapie. i filio incarnatio. q tn opata e po
 ntia & uoluntate. Et mudo sapie affcti
 l. u. h. ta potns eet qd depotestate diaboli hu
 manu genus. sola uoluntate eripe poss;
 maluit tn diuinitate nunge humani
 tati. ut q dm & hoiem resciliare. q hois
 e & di inse habet. Si. h. tant ds eet. numq
 in man missa. Lupe qm seru infi
 liu di ignitu. man mittere. Vn septu e.
 S. i. h. cognouisse nuq dm glie crucifi
 issa. It si tant ho esset. qm captiu capti
 ui libare. Omis peccauit. & egre gla di.
 Redemptor q nr ds fact. & ho. adhuc e. ut ex
 diuinitate saluare poss; ex humanitate
 latere diabolo poss; ut cu pr uis. & fas. in
 nocentie inuadere potestate s. & cessat a
 mune. Voluntati u & bonitati diuine.
 remissio peccat. at. bunt q exuo
 luntate. & gra o don. at. qd ex potntia

et sapientia quod cito factum est punire possit. Sed dominus
 loquens de diuinitate. angustia nostre scientie
 transuam. Tacentes in mentem dei. ad reliqua
 tristam. illud orantes ne si aliquid quod scriptum
 non sit inueniat. heresis iudicet. Hic quod scriptum
 non sit. heresis est si aliter fide est. In participatione su-
 piori. de his quod sunt et non uidentur. primum posuimus
 creatorem. deinde animam mundi. finem quoque creatu-
 re creatoris. de anima mundi aliquid dicemus.
 Anima mundi est quoddam spiritus sanctus est. Diuina enim
 bonitate et uoluntate quod spiritus sanctus est ut patet
 omnia uiuit. quod in mundo uiuit. Alii dicunt
 nona mundi esse naturale uigor. rebus in
 situ quod quedam uiuit. tantum quedam uiuit et sen-
 tiunt. quod uiuit et sentiunt et discernunt. Nec
 est aliquid quod uiuat et sentiat in quo non sit ille
 naturalis uigor. In hoc ergo est illa. propria anima.
 Si aliquis concludit quod in hoc est due anime.
 dominus. Hic quod dominus animam mundi et animam. sic
 nec caput mundi est caput. hac dicit plato ex
 cogitata ex diuina et ex indiuidua substantia.
 et ex eadem natura. et diuisa. Cui expositione
 si quis gratias. in glossulis nostris suppletionem
 ea inueniat. Tercium genus dominus quod sunt non uidentur.
 diuini demones esse. De quibus tractare incipi-
 entes. dicemus quod illorum sint ordine. et que
 uocantur demones. Tres ergo demonum ordi-
 ne uoluit plato esse. a superiori usque ad unum.
 in his sine rationali creatam esse confirmans.
 Dicitur. et infirmamento esse quoddam rationale animal.
 quod ita diffinitur. animal rationale immortalis.
 celeste impenetrabile. id est. stellas de quibus illo loco
 suo dicemus. Sed. et dominus quod sunt et uidentur.
 De in diuinitate esse. quoddam animalis inuisibile.
 et infirmamento usque ad lunam primum in or-
 dine demonum. quod ita diffinitur. animal
 rationale immortalis impenetrabile etherum.

¶ ut eē dīc offitū. sola diuina contemplatiōe
dīlectari. Inferiori uero loco. sicut et superiore
parte aeris. i. uicinis lunę. dīc aliud h
eē genus. ē hī ē dīffo. aīal rōnale. īmor
tale. patibile. dīlectiua hōib. īpīet.
¶ ut dīc eē offitū. offerre dō pīes hōiū.
i. uoluntatē. l. dī hōib. aut psona. aut
p signa. l. īntima aspiratiōe. l. uocale
āmonitiōe. l. dīr patibile. q. cū dīl
gat bono. gaudy illoz pspīati. opati
t adūfīati. Ierclordo ē īnhac humec
ta parte aeris. q. ita dīffīnt. Aīal hu
mectū rōale. īmortale. patibile. l. ē of
fītiū. humanitati īnuide. exīnuīdia
īnsidiari. q. dīscendit p supbia. āscend
humanitā p humilitatē. y. ē natūru
īrosū. qd aliquādo se īmmisce mulier
b. ut aliq. geniet. hī īncubī dīr demo
nes. q. sic ocumbūt. l. dīffer ab aliis demo
nib. īnh. qd duo pīmi ordīnes dīr calo
demonēs. i. bonū scientes. calo. h. bonū
demo. i. scien. Isti uero dīr caco demonēs.
i. malū scientes. caco. h. malū ē. Ne ab
horreas nom. q. isti nīllī dīr demonē
q. si scientes. cū īstī xīllī dīcant angli.
¶ n dīr mal angls. Inferiōrē partē mudi
habitat aīal rōale. mortale. i. hō.
deq loco suo dīcem. Depīdictis demoni
b. q. ītrū corpa hānt cū aīalia sūt.
7 oē aīal dīcāt corpu fānt sps u. aut
ppha. l. ī fac anglos suo sps. l. ī dīr
quidā qd corpa sūt. s. ita subtilia qd
uīsu pīpi n possūt. hī respectu corpi
nōz. q. spīssa q. gīssa sūt sps dīr q. ad
modū aer. quī corpu sūt. p subtilia
tē sps uolat. hī s. fīrmat auctoritate
aug. q. īmmorabīb. loqns dī anglsat.

corpa rōe qdē nōz corpu sps sūt. s. ppatioe
illī fīmi. īnēcū septī sps. corpa sūt uocanda.
tūm p bant auctoritate beati aug. q. ī enchi
ridion. qdā tale pōn capīulū. q. l. corpa
hānt angli. dīlū dīr nī ēē illō corpa sūt sps
s. q. uq. nī sūt. dē loco ad locū mouent. opā
tione fīmi sps. dī uq. tōt ī īnteger ē. abeat
gō. dīctī sūt. Hec īn segr qd sūt corpa. sic ē
illō. sapiā hī mudi. stulticia ē ap dīr nī q.
dī sapiām hī mudi stulticia reputat. s. q. ī
patione diuīne sapiē stult ē nec īō sūt q.
stulticia ē. De illo capīulo beati dīgust. q. l. a
corpa hānt angli. beat aug loqr dē corpi
b. q. affīont. qn hōib. apparē. utru uā sūt
corpa. an nī. nec tū īō dīc ea ēē corpa. Hō sūt
pl sīntētiā eoz accedīm. Hec uideat ali
cui īncūenīes q. plato dīr duo grā calode
monū. cū diuīna scīptura dīcat vīllī or
dīnes angloz. Plato. h. dīuīstī eas loca s.
diuīna pagina. uīta offītia. l. īduob. q. illī
gnīb. īntent vīllī ordīnes. y. cō hīso.

Post tractatū dē creatorē. y. de aīa mudi.
et demonib. restat tētare dīuīna hōis.
S. q. de hōie locutī sūm. usq. ad illū
locū dī aīa ei dīffīamus. u. sūt īn ē īntīus
dī hōie tētatīus. hācten de illī q. sūt īn uī
dīr mā dīfferūt orō. nē adea q. sūt īn dīr
stīl. īntat. S. an q. dīcendī īntīū faciām.
petīm. ut si loqntes de īnsībīlīb. alīqd pba
bile īn necessariū dīcam. īnecessariū y
nī pbaile. nī īn utupem. Sic phī. h.
necessariū. hī nī pbaile pōnm. ut phī
sīcī u. pbaile. y. hī nī necessariū adūgū.
S. illud uideat si alīqd pbaīlī modū
īn tētatīus. Tractatī g
uīdīm. q. illa
corpa. rōia corpa et elemēti

cōstante ab elementis sumat exordium. 7 ostē
 dam⁹ qd sit elementū. quare quatuor sit ele
 mēta. nec pauciora. qd sunt duo elementorū.
 7 q̄līr solutiū. Elementū q̄ ut ait cōstantin⁹
 ut ait cōstantin⁹ ipanteuo. sipla mini
 ma ē par̄ alic⁹ corpis. sipla ad q̄litate. mi
 nima ad q̄ntitate. cui⁹ expositio tal⁹ ē.
 Elementū ē par̄ sipla ē n̄ s̄t 3 trē q̄litate. S.
 q̄ h̄ totū uidētr h̄re ossa. 7 similia. ut re
 moueat illa addit. minima. 7 q̄ta est
 par̄ alic⁹. q̄ nich̄ ē par̄ eidē. vñ lūcē p̄si
 mile d̄nr elementa. 7 ita s̄t par̄te syllabe
 q̄ nich̄ par̄ illoꝝ ē. Voluit aū iste cōstanti
 n⁹. ex elementis. uir. cōstare humores. ex humo
 rib; partes. tā omiōmas. ut caro. 7 ossa.
 q̄ organicas. 7 officiales. ut man⁹ 7 pedes. 7
 similia. Erut⁹q; ū partib; humanū corp⁹
 cōstare. Scū nullū elementū ē siplū. uidētr
 nec trā. nec aq̄. nec aer. nec ignis. Nullū ū
 q̄ppe eoz ē siplū q̄litate. minū ū q̄n
 titate. Et enī m̄tia ē aliquid calidi. aliquid fri
 gidi. aliquid siccī. aliquid humidū. Idē q̄. par̄te lip
 pis 7 consorib; p̄m̄tiam⁹ p̄bationē illi.
 Neq; r̄ apta uā. neq; apte falsa. p̄banda s̄t. s̄ d̄
 quib; aliq̄ dubitatio ē. H̄ ē ḡ sipla q̄litate.
 minima q̄ntitate n̄ ē. cū certā magnis partib;
 cōstet. q̄ntē s̄t. i. iiii. Quadrates partes ei⁹. s̄. v. zone.
 H̄c ē ḡ elementū est. Similr̄ de aq̄ 7 digne. 7 aere. 7
 p̄bari p̄t. Elementa ḡ s̄t siplē. 7 minime par
 ticlē. q̄b; h̄ iiii. cōstant. q̄ elementa numq̄ uidētr.
 s̄ r̄oe diuisionis intelligunt. Diuidr̄. 7 ut si
 ḡalr̄ dicat⁹ humanū corp⁹. i. organicas. i. man⁹
 7 c̄. organica ū. i. omiōmera. 7 similia. uidētr C
 in particlās carnis 7 ossū. 7 c̄. Omiōmera aū
 i. humores. i. melancolia. 7 cet̄os humores.
 I. nelementa. i. i. siplā. 7 minimā particlās.
 Cui⁹ diuisionis par̄ actur par̄ sola rōne. 7

cogitūe fieri p̄t. corp⁹. h. humanū in
m̄bra om̄iom̄ia ad diuide p̄. S; om̄i
om̄era humores. humores in elem̄ta. sol⁹
intell⁹ diuidit. q̄ ut ait boeti⁹ i com̄to
sup porphuriū. vñ est intell⁹ diuida
disiungē. & disiuncta coniungē. S; q̄rit a
liqs. vñ ē elem̄ta. Hos dñs in op̄ositione
humani corp⁹is & alior⁹. sic litta est i
op̄ositione syllabe. & si n̄ p̄se. S; & qui
dā qui ut rustici nesciūt aliqd eē n̄ sc̄s
possit. q̄ aialis hō non p̄cip̄ ea q̄ s̄t sp̄s dī.
cū sapienti p̄l⁹ inquirenda sint inf̄sibi
lia. q̄ sensibilia. Cū ḡille simple & m̄m̄
in p̄artiele elem̄ta s̄t. q̄ est frigida & sicca
t̄ra ē. que humida & frigida. aq̄ ē. q̄ calida
& humida aer. q̄ calida & sicca. ignis. Si ḡ
illō uelīm⁹ digna inponē uocabula. parti
clas p̄dictas dicam⁹ elem̄ta. ista uñ. q̄ uidētr
elem̄ta. S̄t q̄dā q̄ neq; stantim sc̄pta. neq;
altius phisici. nūm̄q̄ leḡt ex sup̄bia ab aliq̄
discē d̄dignantes. ex arrogancia q̄ nesciūt
ofigentes. ne nich dīe uideant. ante elem̄ta
ē p̄etates istoz. q̄ uidētr. calore. s; & sicca
tē. frigiditatē. & humiditatē. S; istis phi
sica uel in partē p̄d̄sthemib; reclamāt
eadē opa platoni. uocant⁹ elem̄ta ma
t̄ias. cū nulle q̄litates aliē mat̄ia eē possit.
Et enī mat̄ia. q̄ assūpta forma t̄ssit i
aliud. Reclamat idē ope iohannici. q̄
inysagogis suis ait. aliud eē elem̄ta. ali
ud eē omutationes eoz. q̄ s̄t calidū. & siccū.
& sic d̄aliis. It̄ reclamat ore mar̄bi q̄ dīc̄.
ū in singlis elem̄tis eēnt diuise q̄litates. tale
unicuiq; dedit. ut in eo cui inherere. & cog
natā. & similit̄ rep̄ine. u aq̄. cū t̄ra. frigidi
tatē. aer cū aq̄ humiditatē. igni cū aer
calore. Vide qd̄ dīr elem̄ta n̄ eē q̄litates

si quatuor esse elementis. Si quod alicuius inesse
dubium est ab eo cui inesse non sit qualitate elem-
ta. Si alii qui dicunt ista quod uidetur esse elementa.
probatum si auctoritate iuuenalis quod de glo-
ris suis loquuntur. Gunt per omnia elementa quod
intra. suenationes. in aqua pisces. in aere uo-
lucres. Et quod ista sententia ista uia est. nec auc-
toritate constantini. quod cum ulla stare
possit exponamus. Constantinus qui ut philosophus
dicitur rerum tractans. simplices illos quod uitates.
et minimas particulas elementa. quasi principia
prima uocauit. Iste uero de creatione mundi agn-
tes. non dicunt singulorum corporum. ista. uero quod uidetur
elementa mundi dixerunt. quod ex illis constantinus. ista
prima causa sit. et inde creentur ut elementis cetera
omnia causa sit. et creantur. et creantur ut insequen-
tib; ostendit. Nulla ergo uero hos tractat. Si dicunt
esse. Nullum istorum elementum est. quod nullum illorum est. quod
ex illis elementis factum non sit. quod probant sic. In
terra aliquid de aqua est. quod humiditatis in ali-
quod exire uidemus. In eadem est aliquid aeris. quod probat
fumum in euaporant. et aliquid caloris quod tactu
percipimus. Similiter de aliis probat. hinc probant
auctoritate platonis quod cum hinc tractat in
aqua. et aqua utramque. quod magis dicitur aqua quam terra.
Hos uero dicunt esse. In uno quod illorum aliquid esse de
aliis. nec tamen inde esse facta. quod non subalter. sed
accidentaliter inesse. Cum enim terra potest dero-
sa sit. et aqua esse eundem. aliquid humoris subin-
trat eam. Similiter cum aer aqua circundat ne-
cessarium in aliquid esse aeris. cum uero in medio mundi
sit. quod ignis equaliter ab ea omni parte distat. Et
quod murum si in caloris aliquid recipiat. In istis
ergo terre ista accidentaliter. non naturaliter creantur
et stat. Similiter de aliis licet probare. Si quod leui-
tatem in hiis per se tractamus. quod in aliis de aliis sit. et
qualiter accidat eis. ingenius aliorum requirere

domatum. Et enim principium a magistro. si perfec-
tio debet esse ab ingenio. Cum dicitur platonem quod sit
se quod magis dicat terra quam aqua. cum sic dissoluatur.
sic intelligimus illi non loqui de elementis. sed de
parte elementis quod dissoluatur. Humus. et totum
elementum dissoluatur. Dicitur ergo quod dissoluatur non terra.
sed circum. et partem terre. si quod remaneat retinet
partes terre. Dicitur et terra elementum. Si de hoc deo
annuente uita. satis dicemus. Si ergo elementa
corpora. predictae particulae. ut ait constantinus. Si
de elementis mundi quod uidetur. debet in ceteris
habendo uidetur. quare unumquodque factum sit. quod
nulli nec pauciora. Si quod firmior est sententia. quod
auctoritate sapientium innuitur. quod in plato
senserit ostendam. Diuini inquit decoris ratio
postulabat. tale fieri mundum. quod uisui patet
et tactui. de si dicere. Cum deus sola bonitate mundi
gentia mundum dare disponeret. quippe quod perfectum
bonum est. tale uoluit illi fieri. quod uidetur et tan-
geretur. ut homo et oculis inrer creatione et gubernatione
diuinam potentiam. sapientiam. et bonitatem percipiens.
potentiam timere. sapientiam ueneretur. bonitatem imi-
taretur. Deum subumg. stabat autem. nichil uideri
posse nisi ignis beneficio. neque tangi nisi solido. nec
solui esse nisi terra. quod uisus nisi igne esse non pos-
sit. nec tangibile nisi terra. defensib; loquentes
corpora ostendemus. propterea addit. Idcirco igitur deus quasi
fundamenta ignis. et terram. Si quod in eis sit et tri-
etates. quippe terra est corpulenta. obtusa. imo-
bilis. ignis subtilis. acutus. mobilis. uidetur deus sine
medio ea uingi non posse. et ideo in ea medium caui.
Et quod de coniunctione illorum secundum rationem. di-
camus quod sit coniunctio. quod coniunctio terrorum. Con-
iunctio est contrariorum quod ex duobus fit unum.
ut neutrum remaneat. id quod antea fuerat. ut si
calidissimum frigidissimo misceatur. fit tepi-
dum. neque calidissimo. neque frigidissimo rema-
nente.

conunctio uero triplex est. quoniam ex duobus ita fit unum
quod utrumque remaneat. id quod autem fuerit. Si in
tribus habentibus qualitates sine medio esse non pos-
sit. Si autem agentes qualitates. calor. frigiditas.
Si. h. unum alteri apponatur. repugnat et dissolvit.
unumquodque aliud. Si porro quod unum ut subsistat
medium esse. Quod si tale fuerit. quod plus se habeat ad
unum quam ad aliud. paulatim transibit. in illud quod
plus se habet. et ita dissolvitur coniunctio. ut si
inter frigidissimum. et calidissimum aliquid ponatur.
plus habens se ad calidum. quam ad humidum transiunt
illo in calidam naturam. prout frigidum. et dissolvit
et illa coniunctio. Si si tale fuerit medium quod equi-
liter se habeat ad duo extrema. non plus transiens in naturam
unam quam alteram. illorum coniunctionem servabit. bo-
nus quod de predicta duo elementa. non commiscere. si con-
gere. ut utrumque id quod remanet medium inter
illa etiam non unum transiens in duo. si autem et aer. Si h. scilicet
aqua inter ea posuisset. cum plus ad terram quam ad ignem
se haberet. h. h. commune cum terra corpulentia. et ob-
tusitate. cum igne mobilitate. coniunctio illa
non duraret. Similiter non solum aer. h. h. aer
commune subtilitate. mobilitate cum igne. cum
terra obtusitate. Si dicit aliquis. Et si unum illorum non
sufficeret. potuit deus facere aliud. quod sufficeret. Si
deus nos non ponere in unum. in diuina potentia.
Si deus de illis quod nullum potuisset sufficere. nec
iuxta naturam rerum posse aliquid quod sufficeret. Si quod
iam ostendimus quod unum ex istis solum non sufficeret.
quod aliquod aliud esse non possit apertum. Cum ergo inter
aliquid duo sunt due terre qualitates. quod binari in
duo equi potest diuidi. potest aliquid esse quod una preterit
utrumque retinet. in medio sufficiat. ut cum
terra et aer. duas terras habent qualitates. et cum
terra frigida. et sicca. aer calidus. humidus. aqua
habens commune cum terra frigiditate. cum aere
humore. inter illas sola sufficit. Similiter ignis

et aqua trias inter qualitates. Est quippe ignis
calidus et siccus. aqua frigida et humida. Si quod
aer habet commune cum aqua humiditate. cum
igne calore. inter utrumque solus sufficit. Si uero
inter aliquid. in sunt terre. sic nec ternari in
duo equi potest diuidi. sic nec medium quod equi-
liter se ad ea habeat. potest inueniri. oportet. h.
quod de uno una accipiat. de alio duas. sic
h. nec aliter inter equi potest diuidi. H. ergo per esse medium.
non participas una et duobus. Item dicitur et
si scilicet hanc similitudinem qualitatum unum medium
esse non potuit. nulla quod sit duabus qualitatibus.
illud inter potuerit. Si. h. inter ignem et aquam. quod
trias habent qualitates. et aer. quod participat
una illi. una alteri. quod inter ignem et terram.
unum medium quod utrumque. una accipiat. esse non
potuit. Est. h. ignis calidus et siccus. terra frigi-
da et sicca. Hoc uero deus. nec. si hanc medium fu-
isse necessarium. cum in aliquid conueniat. Si in
siccitate non esse potuit. Si. h. aliquid tale me-
dium esset. quod ab utroque aliud acciperet. et acci-
peret ab igne calore. a terra siccitate. unde
esset in hoc quod ignis a terra frigidus. ab igne siccus
tatem. et sic idem esset quod terra. Per hoc ut opi-
nor nichil potest fingi. Si impossibile est aliquid
esse calidum et frigidum. lumen. h. sunt. in. elementa
et illarum qualitates. in fiant. vi. et plerumque
nes. quod est. in. quod est. si possibile. due sunt in
possibiles. Si autem. in. possibile. calidum. et
siccum. calidum et humidum. frigidum et humidum.
frigidum et siccum. Due uero impossibiles sunt. ca-
lidum. et frigidum. humidum et siccum. Duo ergo ele-
menta etiam in medio possunt. quod in predictis
tribus sufficere non potuisset. Elementorum uero talis
est dispositio. quod inferiore locum optinet.
terra deum. aqua preterit. aer. superiore ignis.
Si. h. aliquid inferi terra esset. natura quod

ad aliud tendere. Grauius. et naturaliter
tendit deorsum. Si uero aliquid super ignem est.
exleuitate ad aliud tendit. et dissoluitur
ab aliis generibus. Iuxta tamen positae aquae.
cum naturaliter grauius sit. et si non quantum tra-
ns locum obtinere debuit. Deinde est quod qui
super ignem. Eleuior tamen aer. multo minus utriusque
potest. Et quomodo sit elementum docuimus. et
quod sint. et quare plura non sint. etiam ordi-
nationes signauimus. in duobus. et elementorum
confusione. quod fuit in principio dicamus. omni-
nem sententiam. proponente. deinde ea im-
bantes. ad ultimum nostram rationibus. confirma-
tes. Dicit omnes fere. elementa in prima crea-
tione. etiam loca non obtinuisse. sed in similibus as-
cendit. in similibus descendit. subiungunt
et rationes quare uero creator uidetur ostendit. ubi
sua potentia. et sapientia. et bonitas. res ordina-
re. Quanta res confusio fore. Deinde habet apparet.
auctoritate platonis. quod in multis ait deum
ex inordinata iactatione elementa rede-
gisse in ordinem. Hoc uero deus falsa sententia quod
proponit. nec conuenientem rationem esse quod indu-
cit. nec bene intellectam auctoritatem quod
pretendit. proutque probemus sententiam esse falsam.
proutque rationem non conuenientem. deinde auc-
toritatem non bene esse intellectam. Dicit quod quisque
hanc affirmat. Elementa tamen erant corpora. antequam
Sunt. et corpora non erant. spiritus et petas spiritus. aut
corpus erant. Sed neque spiritus. neque alia pro-
petas materia esse potest. Hec ergo elementa. corpora
ergo erant. et loca optinebant. Unde. et corpus
in alio loco est. Erant ergo elementa. uero non sunt.
Et tamen si sic erant disposita. ut non sunt. in his
in locis erant. aliquando ergo optinebant in se ad
riorem locum. aliquando superiorem. duo media
loca. Si ergo ut affirmas similes descenderet

inferi cum aliis descenderet. Sed non erat quod descen-
deret. Similiter si ascenderet superius cum aliis as-
cenderet. Sed non erat quod ascenderet. Hec ergo similes
ascendebat. nec descendebat. falsa est ergo illorum
sententia. Inuenies uero est ratio quod inducit. si
deum adhuc fecisse. uero ostendit quanta rerum creatio
fusio. non bonitas ea ordinata. cui ostendere
est angelo. Sed. angelus seruata et gratia. diuinam
uoluntatem cognoscit. homini. Sed non dum
erat homo. Et si ut homo eam ostendit. facta esset. usque
ad hominem seruata esset. Sed. ante creationem
ordinata est. Inuenies ergo haec esse ratio. duo
toruas uero platonis. non bene intellecta est.
ab eis. Cum. et dicit plato. ex inordinata
iactatione. deus elementa elementa reduxit in
ordinem. non ideo dicit quod unus inordinatus iac-
tarent. Sed. et locum esse inordinationi. deo
cuncta disponente. Sed. quod esset. non sic ut nec
fuit. ad deum ordinata esset. Cum. et tamen naturaliter
tendat deorsum. ignisque sursum. cuiusque infe-
riorem locum tamen optineat. ignis superiorem.
haec redegit in ordinem creator. conferendo
locum tamen inferiorem igni superiorem. ut hi
non habet quod descendit. neque hi quo ascendit.
Ex inordinata ergo iactatione. non quod fuit. sed. quod
potuit. deus elementa redegit in ordinem. ue-
luti si monitu alie nostrae amici aliquid facere
m. quod non stingeret non ipse moneret. fugam
dicemus. iste libellus autem nos ab omni malo. non quod hi
malum primum fuisse. et prout non in libere. sed. quod
nobis iste non esset accidit. fuerit in prima crea-
tione uero non fuit. sed. non qualia non fuit. Et tamen tamen
omino coopta erat aqua. aqua uero spissior. quod
in sit. et ad magnam partem aeris eleuata.
erit uero spissior. et obscurior quam in sit. et ad
magnam partem aeris eleuata esset quod
illuminaret. Ignis similiter spissior

erat q̄ m̄ sit. Id ū qd̄ tra aīf om̄ino erat
coopta. nec aliq̄ lucē inluminata. nec
edificiū distincta. nec suū aīmalib; re
pleta. q̄ aq̄ aer obscuri. r̄ spissi erāt uo
cauer̄ chao. r̄ ofusione elem̄toz. Vñ mo
r̄ ses. Tra erat inanis r̄ uacua. r̄ tenebre
erāt sup̄ fatiē abyssi. hoc chao sic disso
lutū ē. lū aq̄ usq; ad marimā partē aerī
eēt eleuata. aer ū spissus. r̄ igni siml̄r. in
eī spissitudine aliq̄ t̄rre subē. r̄ aquee
inerat. q̄ ex calore ignis r̄ siccitate. coagu
lata. r̄ durata. corpa stellaz. uisibilia. r̄
lucida. creaū. Id quom̄ inpositioe stellaz
r̄ inferiorib; r̄ superiorib; elem̄tis. aliq̄
fit. d̄nante tñ sup̄iori p̄pbari. q̄ inui
sibilia sūt. r̄ splendida. r̄ mobilia. Id. q̄ in
sibilia sūt. ē inuisibili t̄ uisibili h̄nt. d̄
er inuisibili nich̄ p̄ eē uisibile. Vñ lucē.
Ex inuisibili ne credas sensibile nasei.
Et m̄acbi. Om̄is q̄litas geminata ē. s̄c̄t. nū
q̄ contrariū opat̄. h̄ ḡ ex igne. t̄ aere h̄nt. q̄
inuisibilia sūt. Et inuisibili ḡ. r̄ extra. r̄ aq̄.
Siml̄r q̄ splendida sūt. r̄ mobilia. ex obscuro
r̄ mobili non h̄nt. b̄ ex splēdido r̄ mobili.
s̄ aere r̄ igne. facta sūt ḡ ex m̄. elem̄tis. S;
d̄ inferiorib; in eis d̄nat̄ aq̄. d̄ sup̄iorib; ig
nis. r̄ b̄ ex effectū p̄bari p̄. d̄ calore t̄ris
ofer̄. r̄ ad nut̄m̄tū sui humorē attr̄it̄.
Similia nāq; gaudet similib; hic sub
iciat aliq̄s. lū in aere sit humor spissior.
q̄ in igne. r̄ calor. r̄ si n̄ tant̄. quare in
aere corpa stellaz. facta non sūt. Hos
ū d̄ms. qd̄ quī aer calidus sit. ē tñ a
humid̄. h̄ ḡ potuit desiccitate spissare.
r̄ sic corpa lucidū r̄ uisibile ēare. Veluti
si aq̄ spissa sup̄ ponat̄ igni. spissat sepe.

5
r̄ utt̄ in lapideā subam. Sin aū sup
ponat̄ alicui calido r̄ humido. sic
aq̄ bulliēnt. ita qd̄ ab illo solo recipi
at calore. n̄ spissabit̄. Vñ s̄ ostentū.
cū sint ista m̄. r̄ in uno q̄ due q̄lita
tes. unā h̄nt singl̄arē esse. aliā cralia.
Ignis esse calid̄ ē. sic ē extra. Aer humid̄
esse. calid̄ ē. ex igne. d̄q̄ humida ē aere.
s̄ frigida esse. Tra ū esse est siccitas. er
aq̄ frigida. lucē ū in uno q̄ a se ē. p̄l̄ in eo
p̄ualat̄ q̄ que cralio ē. lū ḡ in aere humi
ditas sit esse. calor cralio. r̄ igne ḡ p̄
ualat̄ humiditas. nec potuit desiccado
corpa stellarū creare. It̄nd̄ maī ē. n̄ pla
cuit d̄o stellas in aere ēē. lū. q̄ in eis sit
t̄rre. si in eo stelle eēt. ex uicinitate
t̄rre incendēt. nec in aliq̄ in eo uiuere
posset. Corpib; stellaz sic ēatis. q̄ igne
sūt nate. cepunt mouē se. r̄ ex motu
aera subd̄m̄ calefacē. S; mediu ante
aerē aq̄ calefacta ē. ex aq̄ calefacta. di
uersa ḡna aīmalū creata sūt. lūoz q̄dā.
q̄ sup̄iorz plus elem̄toz h̄uer̄ aues sūt.
Vñ aues in s̄ maere. ex leuitate sup̄iorz
m̄ d̄scendūt in t̄rā. ex ḡuedine inferi
oz. alia ū q̄ plus aq̄ h̄uer̄. pisces sūt. Vñ
in h̄ solo elem̄to. nec in alio uiuere
posset. Sic ḡ pisces r̄ aues. ex aq̄ ēatis sūt.
Vñ s̄ptū est. Magne d̄s pot̄tie. q̄ ex aq̄s
ortū genus. parti remittit ḡgiti. par
tē leuas in aera. It̄t̄ sic ēatis ex aq̄ effec
tu sup̄iorz ū tenuior fuit aq̄. ex calo
re r̄ catione p̄dictoz d̄siccata ē. r̄ ap
paruer̄ q̄si q̄dā macle. in q̄b; habitāt
hoīes. r̄ alia q̄dā aīmalia. S; cū ex aq̄
sup̄ posita. t̄rre eēt lutosa. ex calore

bullies. eam esse diuisa gna animalu. S
 Et si in aliq pl' habundauerat igni.
 colerica nata st animalia. ut leo. Et qda
 u parte inq clementa eqli' muer. hu
 manu corp' factu est. et e qd diuina
 pagina die dm fecisse boiem ex limo
 tre. q eni credendu e aiam. q sps ile
 uis. et munda e. ex limo facta ee. si ad o S
 boi collata ee. Vn aut septa forma u
 di' boiem de limo tre. et e. Vn cu diuisa
 melancolica data st. et infinita fleg
 matica. et colerica. unus solus ho cat
 e. q ut ait boeti in arithmetica. ois
 eq'itatis pauca e. et finita. ineq'itatis mun
 osa e. et multiplic. S. quo qd est prmu
 eq'itatis. et si mun. tn aliqn tempatu est.
 ex limo limo tre. corp' mulieru ee catu.
 uerisimile e. no nec penit' ide q ho. nec
 penit' e diuisa ab hoie. nec ita temperata
 ut ho. q. calidissima frigidior e frigidus
 uiro. et e qd die diuina pagina dm fe
 cisse muliere. ex ade late. H eni adit
 tera credendu e. dm ex cocta fecisse.
 S. die aliq. eade roe plure hoies. et femina
 te potuisse cari. et adhuc posse. Ho u
 dm ueru ee. si diuina uoluntas
 eet. q ut aliq sit nata opante. nec ee
 e diuina uoluntate pcedere. Imo dica
 h ee potestate derogare. sic ee boiem
 factu dre. Quib' respodem e contrario
 ide ei ferre. q ei attribum. et ale reb;
 natam dedisse. et sic p nata opante hu
 manu corp' casse. Ha inq diuine septu
 oram sim. si q. nulla dem e ee factu.
 qlr factu sit explicem. Si. q. un' sapien
 dicat aliq ee fcm. et n explicat qlr. alu
 dicat h ide reponat. q in b. et r. et a. se

quo ipse nescit uire nate. uignorat. sue so
 tio os habeant. not' aliq eo inq're. si u. r. u. fa
 co no crede. nec rone querit. ut ia implet illd
 pphetia. Erit sacerdos sic ppls. Ho au dm in
 omib; roem querenda. si pt mueri. Si au
 alicui dficiat. q diuina pagina affirmat.
 spui sco est mandandu. H eni ait moy. ses.
 i agn n pt comedi. statim igni oburati. si p'us
 uoce uicinu. q iunct est domui sue. et
 si nec ita sufficiat ad esu agni. te p'mu igni
 oburati. q cu dedu uitate aliq inq'rim.
 si ad illd p'hendendu n sufficiunt. uirum
 domui sue. et manente in eade fide catholi
 ca catholici inq'ram. Sin au neq; no neq;
 ille ad id p'hendendu sufficiunt. te igne fidi.
 idld oburati. S. isti mlti uicinu hntes. domui
 sue iuncto. ex supbia not' aliq uocare.
 malit; nescire. q ab aliq q're. et si aliq inq'
 rente sentit. illu hericu clamat. pl' de suo ra
 putio p'sument. q sue sapie. et fident. S.
 q so ne habitui credas. ia eni in eis opletu e
 qd ait scrip'te. fronti nulla fides. qm n in
 habundat. Testib; obscru. et tm. Har' sermo
 illis. et magna libido tacendi. S. q de p'ma
 creatione fecim' m'ione. q diuisi t'p'rib; di
 uisi diuisi roib; dnt ee facta. doceam' q inq'
 t'p're. et q. roib; h dicat. hebrei. et latini. dnt
 inuere pncipiu mundi fuisse. Vn u giliu
 loquies d dnt; ueri. H alu credo p'ma sub
 origine mundi. l'uisse die. aluue habu
 isse tenore. Dein subumg. ver illud erat
 uer temp' agebat. hoz ro tat est. l'uiq' ca
 t' equalitate p'portionu creati. S. nullu
 temp' p'ter uer tempatu est. Inuere q. n
 alio t'p'r. ann'catio reru facta e. Egipti
 u dnt in uulio facta mundi eatione. Qs
 fecit macbi. dnt in natali die anni mundi

caneru gestasse luna. leone sole. Quozh est xxx. De luna. xxx. Et n̄ habeat splendore.
 rō. In p̄ma catione tantū fuisse in amore / p̄m̄ calore. xxx. Quare splendor iea
 qd̄ tra fuit coopta aq̄s. tantūq̄ humor. sine
 maximo calore n̄ potuit temperari. b̄ imp̄
 anni inq̄ est maxim̄ calor. v̄ estate facta
 ē mundi catio. Cap. ii. V. Sed sit ether.
 .ii. V̄ n̄ aque congelate sint sup̄ eth̄a. iii. Id̄ n̄
 est bona rō d̄r̄ h̄ est qd̄ d̄s facit p̄. iii. Sed sit
 qd̄ in modū pellis extense uid̄r̄. v̄ Et mōis
 fiat sermo. de superiorib; vi. Et igni dicat̄ fir
 mantū. vii. De inferiorib; stellis. viii. Vtrū mo
 ueant̄ annon. vii. Et circuli dicant̄ eē
 infirmant̄. x. Qui uisibiles. q̄ inuisibiles.
 .x. V̄ n̄ incipiat galarias. z q̄l̄r extendat̄. z q̄r
 sic sit notat̄. x. Et zodiacū distent̄. q̄r sic
 nominat̄. x. Quom̄ in zodiaco signa s̄t dis
 posita. x. De quinq; parallelis. xv. De uob;
 colurū. x. De oriente. z de meridiano cūculo.
 .x. De motu firmam̄ti. xv. De lat̄no. xviii. Et
 p̄batū. x. Et aliq̄ stella dicat̄ frigida. xxi.
 Qd̄ nō ē om̄e igneū calidū. xx. De ioue. xxiii.
 Et mōis nōia q̄l̄tatiū reb; attribuant̄. xxiii.
 De Marte. xxv. De uenere. xxvi. E modo eadē
 stella dicat̄ lucifer. z hespus. xxv. De mercurio.
 .xxv. Quare stelle stationarie. z retrgrade uideant̄.
 nā uisū est quib; dā. qd̄ sol eēt in medio pla
 netarū. quib; dā q̄ iuxta lunā. z q̄ sententia
 magis sequenda. xxv. De sole vtrū moueat̄
 cū firmam̄to. lcc. Que necessitā fuit ut
 oblique moueret̄. lcc. Quē uisitate op̄et̄. ascen
 dendo. z descendendo. xxx. Que sit q̄l̄tate
 .iii. anni. z q̄b; etatib; .z similia sint. xxx.
 V̄ n̄ cicuis morunt̄ infirmi. uiuere. z in
 autupno. Sed sit natalis dies. z dees partib;
 .xxx. Sed sit usual̄ dies. xxxiii. V̄ n̄ eq̄l̄tates. z in
 eq̄l̄tates dierū. ac noctnū. xxx. De mercurio.
 v̄ n̄ eclipsis solis. q̄ singlis m̄sib; n̄ continḡ

.xxx. De luna. xxx. Et n̄ habeat splendore.
 p̄m̄ calore. xxx. Quare splendor iea
 crescat. z decreseat. xxx. De eclipsis lune.
 .xxx. Et singlis m̄sib; n̄ contingat. xl. Que
 sit umb̄ monoydes. xl. Que chilindro
 ides. xli. Sed sit umb̄ sū qd̄ in medio lune
 appareat. xli. Sed sit ether. et uide or
 nat̄. xlii. Vtrū aque congelate uide
 sint sup̄ eth̄a.
I n̄ s̄ v̄ p̄ eia ora. Particula dees q̄ s̄t
 n̄ uid̄r̄. z de elem̄tis que quidā uisi
 bilia. quidā inuisibilia docuer̄. p̄par
 uitate n̄i ingenū. sumat̄ p̄st̄rim̄s.
 nē dunoq; z ornatiū eadē d̄r̄ s̄tagam̄.
 S; quāuis m̄t̄o ornatiū uboz q̄rere. pau
 cos uitate sentit̄. cognoscam̄. m̄ch
 dem̄t̄itudine. s̄ paucorū p̄bitate gl̄i
 ante. soli uitati uisudam̄. Malum̄
 n̄ p̄tendere nuda uitate. q̄ palliatā
 falsitate. Si q̄s t̄n̄ est. cui ariditas
 n̄i s̄mon̄i displiciat. si n̄i animi
 occupationes cognouit. n̄ tantū or
 natū s̄mon̄is n̄ quesierit. q̄tū de illo
 q̄ agim̄ stupeb; . lcc. uel reliq̄ uoc̄ p̄
 eē ornatiū. cū oporteat z q̄l̄r legam̄
 cogitare. de in legēdo exponē. i disputa
 tioib; eē falsa clamare. de alioz inuētū
 iudicare. eē inuidorū det̄ctione lingua
 acuerē. ut iā in nob̄ illud impletū sit.
 uis de filiis isrl̄. q̄ reedificantē tēplū.
 luna manu gladiū. i alia lapidē habebat.
 S; h̄bader̄. H̄c de singlis elem̄toz. z ornatiū
 .x. q̄ d̄r̄ incipiam̄. a sup̄iori. r̄abigne
 incipiendo. Igni q̄ est spatū aluma
 sur̄sū. q̄ idē ether d̄r̄. Ornatiū uel ē
 q̄q̄d sup̄ lunā uid̄r̄. s̄ stelle tā i fire.
 q̄ erratice. S; q̄r̄e aliq̄s. Est ne sup̄

terra in ether et stelle et puritati spiritus
et ibi aqua gelat. super quod sunt alie aquae.
Piet in quid a. super etiam est aqua gelata.
quod in modum pelliculae extensae oculis nostris ap-
paret. super quod si aqua firmante habet
tortuam diuine pagine quod autem posu-
it firmamentum in medio aquarum terrarum.
Diuinitas aqua quod sub firmamento. ab his
que erant super firmamentum. Si quomodo uisus
est roem est. quare sic est non possit ostendi
dum et quod diuina pagina impeditur
intelligenda sit. Si ubi aqua est gelata
quod aliquid pondosum et grave. Si per se loquor pon-
derosior. et quomodo terra est. hinc si ibi co-
gelata. et uincta est igni. Si illi
uincta est. cum igni calido et sic sit aqua ge-
lata frigida et humida. et terram in medio
et terram suo uinctum est. Humus quod ibi et cor-
dia. et terram repugnancia. amplius. Si
aqua gelata est igni sociata. et dissoluetur ab
igne. et ignis extinguetur. Si quod ignis et fir-
mamentum maneat. non sit aqua gelata et
uincta igni. Si uincta non est aliquid inter eas
et ignis est. Si quod erit deus si nullum super
igne factum ex elementis. Unde quod non uidetur.
Restat quod non est ibi aqua gelata. Si si quod dicitur.
Non noscimus quod si sit. hinc si deum posse facere.
Quod uisum. Et miserum quod dicitur istud. quod deus illud
facere potest. nec uidetur sic esse. nec roem habere
quare sic sit. nec utilitatem ostendere. ad quod si sit.
Nec enim quicquid deus facere potuit facit. ut au-
rustici dicunt. ubi potius est deus de truco
facere ut uult. facere ut uult. Unde quod ostendit
roem. quare. et utilitatem ad quod hoc sit. et sic est
iudicare definit. Si quod nec aqua gelata
ibi sit. nec super eas alie sit. Cum autem diuina
pagina dicitur. diuinitas aqua quod sub

firmamento. ab his quod erant super terram. aera firm-
mentum uocant. quod firmamentum. et per autem terram. Super hoc
aque suaaporant in nubibus. suspensae. et insequi
tabis ostendit. quod diuinitas sit ab his. quod sit sub aere.
Similiter exponat. Posuit firmamentum in medio
aquarum. quod si plus allegorice. quod ad litteram
dictum credimus. hinc dicitur. Quod est quod ibi uide-
mus spissum. et aquae coloris. Ignis. et non est. Si
aer ex nimia sui mobilitate uidetur non per multum
minus quod subtilior est. Deum talis color igneorum
non est. ad quod dicitur. nichil quod uidetur. Si uisum ibi defi-
cere. et de defectu uisus. quod dicitur spissum ibi et fun-
gere. lumen. et radii ille interior qui operatur uisum.
ad superiora dirigit. nec est ibi obstaculum quod rep-
cutiat defectum. et deficiendo spissum. Si quod transit.
per oculum. in quo est aquae humor. et crystallinos.
unde de positione oculi ostendimus. cum deesse nec
alio colorum occurrat. talis. et aquae et solum fingit.
hic subiciunt. Si nichil ibi uidetur. imo ibi uisus
deficit. quomodo dicitur. celum regit omnia. stellas
infusas et infirmamentum. in eodem uideri esse cir-
culos. quorum sunt et signa. Deum quod non est in defectu
terram nostram. hinc quod questionem et auctoritatem ex parte
illi uidetur stare. Respondemus. Ibi quod motus aue-
torum loquor de superioribus. fabulose. astiores.
astromice fabulose loquuntur in nemine.
ignis. aqua. et terram. et lucem et instat. et in sig-
num mutatum dicentem. et sic de alius. quod genus te-
randi. maxime uidetur necessarium. et non scimus.
de uno quoque signo in quo parte celi situm sit.
et quod stelle sit in eo. et quod sit dispositae. Astologi-
ce uero tractare est dicere ea quod uidetur in superioribus. siue
ita sit siue non. Multa nepe ibi uidetur esse quod ibi
non sunt. quod fallit uisus. Sic tractat in martia
non per arch. Astromice uero tractare est. ea quod sit. de
illud dicere siue uideantur. siue non quod in tractant
uult firmi et per holome. cum quod dicitur. celum

regit oia. a stellis est quia sic uidetur. Vt ether dicitur
celum quia uariis stellis celatum est. Vnde forma
mentum quod suo calore et effectum stellarum quod ideo
se firmat et temperat subdita. Cuius ergo oia quod
subest. Et inethe oia continent. In the dicitur
stelle infixe. non ut gemma infixa manu. sed quod
in eodem existunt. semper in eadem parte et uidentur.
Aue dicitur erratice. quia in in hac. in in illa par
te celi uidetur. Et quod de infixis fecimus mentionem.
quam uirum moueant. an omnino careant mo
tu. si mouentur. quod moueantur. Si eas non mo
ueri asserit. si asserunt. ut ideo infixa. ad
ortum et occasum referri. Alii dicitur eas propter motum
moueri. quod ignee sunt nature. neque aliquid aere.
Et inethe. sine motu posse sustineri. si semper
in eodem loco et eadem se moueri. Tercii dicitur eas.
et de loco ad locum moueri. nullum tamen eorum motum
posse comprehendere. Tabo dicitur non sentiri. quod tantum
spatii in pagitione oculorum suorum sunt. quod
uita humana que breuis est. et ad breue punctum
tam tarde accessionis comprehendendum non sufficit.
Quia uisum hunc sentiri. quod de loco ad locum mo
ueantur. sentiri. alia tamen rationem quod motus earum
non comprehendatur. prout dicitur. Lucet talis est. Omnis motus
deprehenditur. Et prout immobile. Et prout mobile.
Et uisum illud prout. Et prout prout uidetur motum
sentiri. Si autem aliquid moueatur. neque aliquid est
ipsum immobile. Et in mobile uidetur. motus
non sentiri. et prout prout prout in mari currente.
Motus ergo stellarum prout immobile. Et in mobile sup
positum sentiri. numquam uisum prout prout ut prout
na motum planetarum. discernimus. quod in sub
signo. in sub signo signum uidetur. Super predictas
uisiones stellarum nichil est uisibile nec est id quod motus
earum possit discerni. Mouentur ergo infixe uidetur.
quod motus earum predicta ratione non sentiri. In eodem
firmamento. et dicitur esse circulo. quod duo

7
inuisibile. alii inuisibile. De inuisibilibus
ergo prout de inuisibilibus differamus. Duo
ergo inuisibiles sunt galaxias. et uideatur circuli. Galac
tylac. et ideo est circuli et zodiacus. Et in cap
galaxia uirtute septemtonie ex parte ori
entis. et oblique per capricornum et per cancerum reu
titur. Vnde autem sic prout notabile sunt clari
tudine. Si quis autem in sit ille in illa par
te celi notabilis splendor scire desiderat.
maebium legat. Iodanum uacapeorno per
arietem ad cancerum ascendit. decanum uisum per
libram ad capricornum descendit. Descendere
uisum. et ascendere uirtute numeri situm intellige.
Hec induodecimque partes prout prout prout re
fertur maebium diuisa est. quarum unaque dicitur
signum. quod eas signamus. inque parte celi sol staret.
et alii planete adque exierit. et adque debeat
peruenire. Si quod illa signa nominibus animalium
intitulata sunt. uisum arietem. taurum. et equum. qui
ea omnia zodiacus dicitur. Iocum enim est animal. Si quis
autem nominum querat causas. helpicum legat.
ignorum uisum talis est dispositio. quod prout prout est
cancer. si in fine motus. habitabit et torridus.
et in leo oblique descendit prout prout. de in
libra et in medio torridae zone. Vnde
ergo scorpius. de in sagittariis prout prout est capricornus.
in anobis remotissimus. De in oblique
ascendit adque prout prout pisces. de in aries. et
in medio torridae zone. librae oppositum. Super
est taurus. de in geminis prout prout canis. Et sig
num cuius in sit. et quare prout prout docet.
Hoc autem celi inuisibiles. quorum uisum prout
paralleli. uisum quorum equinoctialis dicitur. Hec est
quod prout in medio torridae zone uideatur. prout
et libra diuidit celum in duo hemis
peria. quod dicitur equinoctialis. quod quod sol ad prout
peruenit. et est dies noctibus. de in

sequentibus; docebunt. Aliter de parallelis: nunc
tio de nunc habitabilis et torride. Tercio uero
iunctio eiusdem et frigide. Quarto ex altera
parte torride et frigide. Iunctio torride
et altius habitabilis. Quinto iunctio
altius habitabilis et frigide. Sed quia ante
tota clamat in celo esse quinque zonas
inter inethere et in aere sunt et tunc de
aere dicemus. Isti v. et celi sunt para
lelli. et equis distantibus. quod a medio. et equi
noctiali. et equis distantibus. et quod distat.
H. iunctio nunc habitabilis et torrida. quod
iunctio altius. Similiter iunctio nunc ha
bitabilis et frigide. et altius. Et hoc sunt
duo coluri. quorum principii sunt in medio
septentrionis. Sed aliter tunc descendit per arcum.
et descendit per arcum. redies ad idem
principii. At tunc uadit per orientem. et ar
ctem. et reuertitur per occidentem et libram. ad finem
principii. ita in summo septentrionis se in
terferat. et celum in nunc. quod tunc est diuidit.
Videntur autem coluri. quod coluntur in nunc.
siluestri boui. et coluntur in nunc. ut in
bo siluestri. dicti sunt per imperfectionem.
nunc quod imperfecti sunt. si quod illa pars atque poli.
quod interfecant. nunc quod anobis uidetur. Duo quod
predicto nunc super sunt. sunt meridianus et
orientis. Et est orientis. uero uidetur celum eu
tra uingit. dictum orientis quod sunt limitas.
Meridianus et celum dicitur. designat illam partem
celi. in qua sol existat. equis distat ab ortu
et occasu. Isti duo utrumque se habent in
spera. quod per diuersitate oculi spicientium
et habitantium uariantur. Notum uero est
et ignis. quod predictis rationibus. celum et firmamentum
dicitur et est. Cum ignis naturaliter semper in su
mo sit. nec super ipsum sit. quo ascendat.

in super dicitur. nec descendere potuit. quod hi
ce nunciam et est. tota inferiora loca. ab in
ferioribus elementis occupata erant. immuniti
le sunt. Illud descendere neque tunc incideret.
nec aliquid in ea uiuere possit. Mouetur. et in con
tu. non occupando diuisa loca. Sic uero in con
tu se intendit. ab ortu per occasum. ad ortum refert
secum stellas. tunc erratica. quod infirmitas. Quia uis
tunc sic etiam tunc uoluit. non recto tunc in. si ob
lique etiam nunc habitabile uoluit. quod per po
los uidetur. Et autem polus stella immobilis una
in uno capite alia in alio. Atque uero est linea
intelligibilis. de polo ad polum. per medium tunc
directa. etiam quod uoluit firmamentum. Si quod rec
to in uolueret firmamentum. recto in unum
super terram. aliter sub terra est polus. et in latere tunc.
uero uero unum sit in medio celi latere et in tra par
te. et similiter ex alia. linea quod dicitur aris obliqua est.
et per ipsam oblique uoluit firmamentum. Et quo
falsas sententias quorumdam de firmamento satis in
probauimus. nunciam quoque ponere probauimus. et de
stella infirmitas in eo. et de oculis et motu eiusdem no
tatum. de planetis dicitur incipiamus. et per assum
mo elementorum incipimus. assummo planetarum inci
piamus. Summus itaque planetarum satis nunc dicitur.
in pagratione et odia et ex anno. et fumens
in infabul senec dicitur. Hec stella frigida et no
cua dicitur esse. De frigida etate quod per medium. deinde de no
citate dicamus. Stella ista esse frigida. sic
antiqui astrologi probauerunt. Cum scire sole exis
tentem in eandem tunc in eandem. et aliquid anno in
solito stringere. quod est planetarum et
eodem signorum sole. reperiuntur. satis nunc dicitur.
et ex eo causas frigida etate esse. Sed dicitur aliquid lu
mine corpore stellarum ignis sit nate quod per
motum et splendor. unum una stella dicitur frigida.
alia calida. Hec. et nulla probamus rationem quod dicitur

quidā ex uicinitate aquarū ē gelatarū. ſat
nū ē frigidū. ſic et luna ē. ex uicinitate aq
et t̄r. ſicut in ſuperiorib; aq; gelatas ē n
poſſe. S; qui dnt plures q̄litate ē ignis. q̄ inq
b; dā corpib; ſt; iuncte. in quib; dā diuſe. Lūc
admodū q̄ ē qdā igneū calidū. et non ſplendidū.
ita ē qdā ſplendidū. Dicunt. q̄. ſigna n̄ ſunt
calida n̄ que uicina ſt; alicui ſpiſſe et humide
mat̄. et q̄ in ſui ſubam t̄nſmutat. Vn̄ ſi alicui
igneo deſit uicinitas ſpiſſi humoris. deſicit
in eo calor. hoc aut̄ p̄bant p̄ ſolē. q̄ in cūallib;
montū. ū aer ſpiſſior ē. magnū exerceat calorem.
in ſuperiorib; ū p̄ aeris ſubtilitate n̄ exerceat.
h̄ ū rei ſt; uidetū. p̄petue nūc ibi exiſtentes.
S; de h̄ loq̄ntes deſitu t̄r; ſatis dicem̄. Vnde et iſti
ſup̄ lunā nullū calorem ē. p̄ nimia et̄is ſubti
litate. Hoſ ū d̄m̄. nōiā q̄litate t̄b; moſ reb; ac
t̄bui. t̄ p̄ effectū. ut uinū d̄r calidū. q̄ efficit
calorem. et ſi frigidū ſit. iat̄. t̄ p̄ ſenſū. ut cū
d̄m̄. bullientē calidā. et ſi nat̄alr ſit frigida.
t̄ p̄ ſignū. ut cū d̄m̄. ſanū ē b̄n dormire.
ſi difficultate ſpirare. Lū ḡ aliq̄ ſtella d̄r fri
gida. effectū deputet. Quamuis q̄ in ſe ſit ca
lida. ſi efficiat frigus. d̄r frigida. In q̄ ſat̄n̄
uinct̄ ſoli minuit calorem. p̄p̄ effectū d̄r fri
gidus. et ſi in ſe ſit calidus. S; querat fortāſſi
aliq̄. Si corpa ſtellarū ignea ſt; quom̄ qdā ef
ficiunt frig. D̄m̄ p̄o in omib; poſſe inueniri
rōem. ſi in quib; dā recurrendū ē ad creatorē.
q̄muis poſſum hanc rōem in reddē. qd diuſa
ignea ex p̄p̄inquitate et remotione. maḡ min
caleſcunt. Vn̄ q̄ nob̄ ſat̄n̄us ē remotior.
n̄ caleſcēt terra. Sol ū quia p̄p̄inquus ē. et
maḡ incendit t̄rā. Vt dicam̄. qd quāū aliq̄
ſtella calida ſit. ſt; in ea aliquē qualitates.
nob̄ ignore. q̄b; calor n̄p̄ deſcendē. S; q̄ in
medio p̄poſum̄ q̄ſtionib; nec oīa poſſum̄.

8
oſ. ſit ingenū unicuiq; inq̄rere. q̄p̄ ſolūda
hac q̄ſtione poſſit inuenire. hec eadē
ſtella d̄r exſtigitate numia ē nocua.
et maxime q̄n̄ ē rēgda. Vn̄ in ſtabulis d̄r
falce ferre. Deſerēs. q̄ falce. plus nocet re
cedendo. q̄ accedendo. Poſt ſat̄n̄us ē uip̄r
in paḡtione zodiaci. vii. annō. ſum̄et̄ hec
ſtella beniuola ē. quippe ut t̄p̄a in ſui
q̄litate. q̄ p̄iunctionē ei cū ſole p̄batū
ē. S; quō media ē ut ſat̄n̄us et martē. ſi ex
ſtat in ſuperiori abſide ſui circuli. t̄ inferi
ori. temp̄at̄ ei nocuitas. et minorat̄ ei
b̄n uolūta. In ē qd in ſtabulis d̄r uip̄r
pat̄r. et puliſſe. q̄ ſat̄n̄o uicinior factus
naturalr nocuitatē ei auferet. D̄r aut̄
adultando diuſo genuiſſe. q̄ iungēdo
ſe p̄dictis diuſa ut̄renis efficit. Tercū ē
mar̄ ſtella. ſ. candida. et ſicca. et n̄ nocua.
in biennio zodiacū paḡis ſi poſit̄ ut̄
iouē. ruenem. q̄ ſtelle b̄n uolē. et uici
nitate minuit ſuā nocuitatē. et illor̄
b̄n uolentia. In plus d̄r d̄nari. q̄ calorem
oſert. et ſiccitatē. ex quib; eſt animoſitas.
alidi enī et ſicci. animo ſicci ſt;. Quarta. ſ.
platonico uerius ē. calida et humida.
uñ ē b̄n uola. in anno fere zodiacū cir
cuens. D̄r adultā cū martē. quia exiſtēs
in ſuperiori abſide ſui eccli. et uicina marti
min̄ ē b̄n uola. De aluxurioſa d̄r eō q̄
oſert calorem et humorem. et in calidis et in
humidis. eſt luxuria. Vt. q̄ p̄p̄ uenem
but̄ dicam̄. qd pluri loq̄ntes de hoīe
exponem̄. Calidi et ſicci m̄tū appetunt
ex calore luxuria. ſ. ex ſiccitate non
ſuſtinē affectū. et ſi ſat̄n̄us maxime ei
nocet. frigidi ū et humidi ec̄trario male
appet̄. et ſuſtinē affectū. S; frigidi.

et sicci. nec appetitū nec affectū sustinēt
 raro. Calidi uero et humidi. et appetitū hnt. et
 effectū. maximeq; corpullos pdest. hec
 stella lucifer et hespus dr. S; lucifer qndo
 ante solē uidr in mane. hespus qn p̄uide
 uidr in uesp̄e. hñ est q̄stio. an in eodē t̄p̄e
 anim possit ēē et lucifer et hespus. Dñe quida
 h ēē non posse. Cū q. sit parū uelocitatis
 cū solē. et eodē in eodē spatio cursū suū pagēs.
 q̄modo in una eadē nocte sequerēt solē
 et mane p̄cederēt. Inano ḡ anni t̄p̄i p̄cedit
 solē. et ēē lucifer. in alio t̄p̄i anni sub
 seq̄r. et tunc est hespus. alii dñt in uno
 et eodē t̄p̄i anni illā ante solē uidr et p̄ oc
 casū eiusdē. n̄ tñ p̄cedē cū s; subsequi
 hoc aut impossibile ē. Dñt cū stellā illā
 ēē altiorē. uñ dñt uidr in uesp̄e. et si n̄
 seq̄r solē. citū in mane. et si illū non an
 cedat. Dr lucifer et hespus in eodē t̄p̄i
 anni. n̄ quia p̄cedat. et subsequat. s; q̄
 ante et p̄t in sui altitudine uidet. Teren
 dñt. uenem et in curiū ēē fere eadē colo
 ris. et quantitatis. sempq; solē comitari.
 Cū ḡ sic comitant. illū. qd una p̄cedit. alia
 subsequi. p̄cedens in uesp̄e p̄ splendore
 solis n̄ uidr. s; subsequens p̄ occasū eius
 apparē. Conit aut in mane p̄cedens uidr.
 sequens uō splendore solis occētat. S; q̄ sit
 unū coloris. et quantitatis. una et eadē stella
 reputare st. Lūm̄ ē mercuri? fere in
 anno cursū suū simulr p̄ficiē. cū q̄ uen
 leḡ aduētiā. q̄ qn est inferiori ab
 fide sui cūli. q̄litati illi se immiscet.
 S; ex ēē sol. s; anq̄ de eodē cam. destatu
 et gradatione p̄dictarū doceamus.
 deñ cur chaldei. reorū seq̄es dixerūt.
 solē ēē in medio planetarū sup uenem

et in curiū. Egiptiū uō q̄s sequit̄ est plato. cū
 de sectū dixerūt. et suppositū in curio et uenem.
 Dñt quidā. qd est quēdā pars in cūlo unūcūq;
 adq̄ cū unaqueq; puenit. sol facit eā stare.
 et ret̄ire. S; in dñt quare. Hō uō dñt. eas nunq̄
 stare. q̄ cū sint ignee nat̄e. nec ēē est qd sit
 semp̄ in motū. Vidit̄ tñ aliqñ stare. et arsi
 et hesi. uel euatione. et de p̄ssione. Stat. q. unū
 om̄s astrologos. unūquemq; de planetis. aliqñ
 plus solito remo ueri a terris. et ēē ele
 uant̄. aliqñ plus solito descēdere uis
 terras. qd de p̄mi dñt. Cū q. eleuant̄ et de p̄mi
 si recto m̄ h̄ fiat. qd cū eleuant̄ sub eadē parte
 signi uidit̄. stare credūt. Si aut̄ retro obliq̄ue
 uidit̄. huius aut̄ de p̄ssionis et euationis causa ē sol.
 Cū q. fons uel sit caloris. aliqñ plus solito desic
 cat supiora et inferiora. hñ siccata corpora stellaz.
 plus solito leuia ascendit. Si tñ plus solito ad
 nut̄mentū suū accētat humore. plus
 solito humida et ḡua reddit ea. Unde
 p̄ solito descendit. Et ḡ dicunt̄ stare. as
 trologū est. q̄ sic uidr. Deñ dicendū ē chaldei
 dicāt solē. uñ. egiptiū et plato. vñ. uerū est solē
 ēē sub in curio. et uenem iuxta lunā. Cū q. luna
 frigida sit. et humida. nec ēē fuit. ut ei sol q̄ est
 calidus et sic uenem ēē. q̄ren ex calore solis fri
 gidas lune. ex siccitate humiditas temperet̄
 ne cū uenem sit t̄p̄e. et in illi magi dñans. si
 distēpata uenire. eā distēpata reddere. Itē cū
 luna p̄o careat lumine. ut ostēdim̄. et a solē
 accipiat. rōem. ut fons suū luminē sit subdita
 sine medio. S; q̄uis hoc uerū sit. chaldei tñ
 alr̄ unū est. et hoc qd dicemus. Sol et in curiū
 et uenem ita iuncti st. qd fere in eodē spatio
 t̄p̄is. s; in anno. plus minusue. cursū suū
 p̄ficiunt. fere ḡ equales st. aliorū circuli. s; iux
 ta quantitatem circuloz. planetarū huius uel

uenus. incurit. et sol. plus comprehendit de
 incutiali. q. desolat. leulus
 u. incurit. supiorisui parte i
 t. fecat uenium. 2. inferiori
 solar. l. rels. au. solis supior
 sui parte incutiale. 2. uen
 um. pl. incuriale. min. uen
 erui. S. quia facili. illabit. aio
 oclis. subiecta. descriptio. in
 secatione. illa. oclis. ostendat.
 lu. g. circuli. solis. ab inferiori
 ti. partib. illoz. ambiat. iuste i

dispositione.

aries sit

ficus

occidens

quando

dio celi

illu rorien

dein gemini pr

est. inter

te est taurus.

qd

imme

sit po

u enim

o culis p signoy

canerit. intereum occiderit. si pueri. pauci.
dein capcori. ut in hac figa appare. Si g.
sol uersus occidentem tendere deariet. infig
nu uersus occidentem. ^{positu} infiga in pueri. dein
incetof. lu g. infiga uersus orientem posita
deariet. infiga. si in tauri. dein incetof. in
dubio mouet. ab occidentem morientem.
ubiunt q. roem. q. e. necesse fuit sic ee. lu
firmamentum abortu in occasu uoluit. si pla
neta simili eet impetui. qd. uia nich. stare.
in uie posse. ut g. rapido motu obuiant
impetu mitigare. in contrarietate mot
retorta st. S. q. uis ee firmamentu deferant.
firmamentu in refert eo fferu. ad occasu
in adortu. ut si aliqd. ex istis in nau. ee
qd. nauis currat. in nau. quocunq. uadat
defert. non id. a contrario motu quiesces.
d. g. paulatim uadit ad orientem. natalis cur
e. qd. ad occasu erant uis impetu. helpe
u. d. h. ee non posse. lu. 4. sol non fit de
stellis infir. infirmamento. q. ab ipso re
fert. Si. 4. aliq. ex istis nau. est. q. modo ana
ui defert. De eo u. qd. sol uadit adfigna uis
orientem posita. d. sic uidit. in sic ee. lu. 4.
at firmamentu a sol. natali motu abortu
ad occasu tendant. na. q. est sol sub pma
parte arietis. q. firmamentu aliquo ue
lotius est. sic sol in ist. eu. in ^{ma} parte
uni. signi. lu. u. sol uenit ad ortu. no. ulla
par. signi. q. ante uidebat. sup. sole uide
t. si pterior. rita p singlos dies in secundo
uider. qd. eat adfigna pteriora. cu. in n.
uadat. qd. p. quilibz. pharepluma. lu. 4.
lu. sic. luna. ad septentrione n. curte. si nu
bes sup. illa. currat. q. in. in. luna. ui
dr. qd. ad pteriora decit. S. q. p. in. in.
te. doctissim. omiu. phloz. sentit. uera e.
illu. cordam. Et hoc. q. ille. die. sole. a firma
mento

nō posse referri. cū in eo non sit. z si nō pos-
sum dīre qd est infirmamēto iuxta mām sū-
tentia. qd dīns uocari gētia. tū dīns. z si nō sit
infirmamēto. tū referri posse ab eo. vt. q.
in eodē exemplo denari p sistant. si aliqd
leue iuxta nauē sit. impetu dīrefert. s.
sol cū leuissimē ignee sit nature. a firmamēto
z si in eo nō sit. p referri. Mouet q sol. z
alii planetæ ab occidentē ad orientē nō rec-
to m. s. obliquo m. s. descendēdo m. ad au-
stralia. m. ad borealia. s. p dictā signorū dis-
positionē. S. dīc aliqd. q necessitas fuit.
qd sol obliquando. z non recto m. mouent.
R. spondem. magna. luā ut ostēdam. p do-
ceam qd dīns sit obliquando opet. are-
motior. r. canē incipientes. lū q sol intrat
cap. cornū. qd attingit in medio decembri.
semper in medio sol intrat unū m. s. signū.
z in medio sequēti mensis. ex. ei. mensi at-
tē. in q sol illud intrat. q. tē est sol remo-
tissimus. an in habitabili. illa frigore
stringit. terra aū ea q. naturalr frigide
st. n. a sole calefiant. hē cū non sit quā ra-
rescat. aer spissat in nubes. que dissolunt
in pluuas. in fit quedā uarietas anni. q
dīr hyemps. Est. q. hyēps frigida. z humi-
da. extendit. donec sol tēseat aquariū
piscēs. quorū p mū intrat medio ianuarii.
s. m. se febr. constat q hyēps in tē. m. s. b.
z hūmū de anni tēprib. h. h. ex frigore co-
stringit sup. ficiēs tē. nec p calor eua-
porare. q remanens in tē. nunt radices
herbarū. z arborū. uicēq. mat. pgnantis
optine. l. m. tū aū non sēnt. p pstric-
tione p. ascendē. S. unū gelu. unū nūc. unū gū-
dines. unū pluuie. unū tonitrua. z submi-
na attingant. in tēlatu de aere dicem. s.
h. uic tēp. r. similia st. aq. flegm. etas decre-
pita.

h. ec. q. frigida z humida st. In eodē meli. se-
hnt colerici. p. flegmatici. meli. iuuenes.
p. decrepiti. pessima infirmitas ē. q. est ex fleg-
mate. ut cotidiana febris in m. mala est. q.
est ex olea ut triana. utile est in eodē aug-
mentare cibū. Pori humani corporis ex frigi-
ditate zstringunt. vñ calor remanens in tē.
plus s. sumit. lōt. m. tiorē defectionē. opor-
tū est infundē extiorē refectiōem.
l. n. est qd apt. antiq. s. dīr p. s. p. nūq. uenire
pingebat. z ab immunditia paludis. spuri. uo-
cabat. In eodē bonū est calid. s. siccis. uti.
l. u. u. sol ascendendo usq. ad arietē puen. qd me-
dio martii intrat. nec nimis remot. nec nimis
ppinquus est. i. p. tē in medio torride zone
positus. vñ aer m. habitabil. nec nimis ca-
lidus. nec nimis frigid. nec nimis siccus. nec
nimis humid. s. uñ. q. l. itatē tēpatul est.
Ex hac tēp. p. tē. tē. ap. uñ. eua. porat. q. f. i. m.
humidus. qui p. radices herbarū. z arborū. ascendē
z fert eis augmētū z uegetationē. vñ qdā m. s. s.
hui. tēp. s. apl. s. dīr. q. si apl. s. q. tē. terra apt.
inflores. Est q. p. m. hui. tēp. s. qd instā sit.
m. pluuio s. u. ex uenitate h. r. m. s. m. s. f. i. c. tū
ex uenitate est at. s. m. eadē rōe calid. m. fri-
gidus. In est qd uñ martio sepe infirmantur
homēs. q. cū corpa humana apta st. ex calore
stati corripunt. ex subito frigore. S. si aliqd
in h. tēp. r. se. s. e. u. a. r. e. tard. in eo q. n. alio infir-
mitatē incurrit. h. i. s. u. b. i. c. i. a. aliqd. vñ q. est.
qd si aliqd. intra h. y. m. e. cū aliq. infirmitate.
n. t. a. sepe morit. in h. y. m. e. q. m. u. e. r. e. lū infir-
mitates oriant. ex malo humore s. p. m. b. r. a. dis-
fundente ex frigiditate h. y. m. s. zstringunt
humores. nec poss. diff. luere. ex calore aū uerū
eiusdē dissolunt. quib. discurrētib. p. m. b.
succūbr. os. z morit. h. tēp. s. a. b. a. r. i. e. tē. p. i. c. i. e. r.
extendit. dū sol ē in auro. z ingemū. s. r. m. u. d.

in medio apt sed in medio mai utrat huc
 tpi similes & aer. sangs. pueritia. q. calidus
 humidus est. In eo meli se hnt melancolica. pei
 sangner. meli senes. pei pueri. pessima infir
 mitas e. q. uenit ex sangne. ut finochamni.
 mala. q. uenit ex melancolia. ut qrtana. In eo d
 est iuuenes utat frigidus & siccis. lu au sol usq
 canceru ascendit. ex ppinquitate sua certa in
 cendit. & desiccatur. Vn est etas calida & sicca. que
 incipit medio ian. qn sol utrat canceru. ex
 tendit donec sol est in leone. que int medio
 iunij. & donec est in iugine. q. intat medio augu. l
 hui tempus est hbaru. & arboru radice desiccare.
 Consimile e igni. & colere. & uuentuti. h e
 eni calida & sicca est. In eo meli se hnt flegmatici.
 pei colerici. melius decrepiti. peius iuuenes. pessi
 ma est infirmitas que uenit ex colera. minus
 mala que est ex flegmate. In eode e utile uti si
 gidis & humidis. augmandus est potus. & minuend
 cib. lu eni ex calore apta st pori corporis euapori
 t calor natalis. ex quo non ita bn digerit cib. S;
 q. potus ex eo trahit in sangne. augmandus est. In h
 orit qstio. cu iste diuinitas impidit tpi. ex ppi
 qrate & remotione solis hant tangere sol u eris
 ten in leone. tn distat anna habitabili. qntu eris
 ingeminus & in iugine. qntu in tauro & in libra. qnt
 manet. quare in his th opat calore & in noie. in
 duob; calore istoy & siccat. initio frigiditate. &
 siccitate. Cu respondendu est. q. eris in trib; una
 lib;. ex qd ppinq est opat calore. S. quo ex calore
 ueris & etas. la humor desiccatur. n est quo tpretur
 calor. nec un sit humiditas. In au est temp calidu. l
 lu u e in lib. q. la omno desiccatur e humor. & erit
 calor. orit autumpn. frigidus & sic. in q fructu
 hnt int humore ut racemus. & ceta. colligunt ex ge
 mina siccitate etas. & autumpn mat. Incip aut
 autumpn. a medio septembris. sole intat libm. durat
 du sol est in scorpi. & sagittario. quoy pmi medio

intat octob. f. medio nouemb. Assimulant
 huc tpi cia. melancolica. senect. q. frigide
 & sicce est. In eo meli se hnt sangner. pei me
 lancolici. meli pueri. pei senes. pessima e in
 firmitas. q. nascit ex melancolica. minus
 mala q. ex sangne. Vt cu qnalr dicat in omi
 tpre anni pessima est infirmitas. q. fit ex hu
 more simili tpris. qlitatib; & tpi augmtat
 matia materia morbi. In eode utile e uti
 calidis & humidis. In egle est tepus h er uci
 nitate pcedentis etas. & subsequens hremi.
 nq & siccis fructu tte habundantiu indist
 boies p dicitur. hic orit questio simil pce
 denti. lu sol eris in sagittario. tant distet
 anob. qnt in pisa b. in sagittario. qnt in aq
 rio. quare alias nullas opet qualitate. alias
 n uisitis. hui solutio facilis est. In pcedimb;
 nempe. r. scorpi. & sagittario. q. ex etate de
 siccatur est humor. laq sol mediu trahit cor
 ride. est frigiditas & siccitas. In istis aliis q.
 similr est sol remot. frigiditas e. & q. iam dudum
 desic calor. q. aera desiccatur paulisp tpi. aer
 in nub. & sit temp humidu. Quamuis g ut
 p dicitur h remp sit frigida. in pncipio tn est
 frigida magis. humida min. in fine magis
 humida. & min frigida. in medio eqle. Notand u
 u est. q. qmuis iste sint. in tempu ppetat. &
 ex accidit tn uariant. ut sic hremalis signi
 fit alius calidus. siccus planeta. ut mar est
 calida & sicca. Similr si metate sit aliq fr
 gidus & humidus. plus solito e frigida & humida.
 do p dicitur phisico semp est pndictu. q. signa
 obtineat sol. & q. planeta sit eu eo in eode signo.
 uisciat q. l. fitta e etas. & alia tpra. uot futam
 qlitate. psto sit mediam. lu g ha diuinitates
 opet sol. obliq ascendendo & descendendo. uisam
 q. mali seqret. si recto m uolueret. & deb null
 dubitat. la si semp ita p ppinq nob mouet.

lib; signū ē. tumor t̄re q̄ est in medio torride zone
int̄ nos r̄p̄m positus. auferit nos ne illū uideam̄
cito. Et ea causa est q̄ cito auferit̄ ab oculis nris
nde hui⁹ est splendor apt̄ nos sup̄ terrā. & sic dies p̄
luna ūbra nō nōr. S; q̄n̄ est in eandē. & malis est tua
lib; signis. q̄ est tumorē t̄re nascit̄. cito in mane
iudet̄. & tarde ab oculis auferit̄. In pluri⁹ est splendor
sup̄ terrā. & hui⁹ umb. fode ū uariet̄. t̄ in lib̄ cas
reme. q̄ equalit̄ distat a nobis. eq̄l̄ sup̄ terrā. &
sub terra est. In est eq̄l̄ splendor & eq̄l̄ obscuritas.
num̄atis effectib; solis. tā ex nat̄ali motu. q̄ ex uen
ditali. de eclipsi ei dicim̄. Vñ & quo contingat t̄p̄rē.
ū in aliq̄ t̄nḡ solē t̄ in medio zodiaci. q̄ locus
eclipse d̄r. luna ū sub eodē est posita. q̄si linea
dirigat̄. ac ut̄ p̄mediū solaris. & lunaris & terre in cor
pis. sic t̄ luna fac̄ radios solis elidi. nec ad t̄rā obiecta
lunar̄is corp̄is possē descendere. In est q̄d̄ nūm̄ nisi
intrae lunali t̄nḡ si quocūq̄ t̄nḡ. t̄nḡ. in ea t̄nḡ
Si. & intercessina die luna sit opposita soli. q̄d̄ alim̄ aliqu
tū sit ut̄ suis caner̄. alim̄ ū suis cap̄ cornū. n̄ p̄t
luna sol̄ uisū & descensū radioz nob̄ auferre. Luna q̄
ex p̄p̄nitate aq̄ t̄re. sp̄ssi hab̄ corp̄. q̄ est
stelle. Vñ non h̄ p̄m̄ splendorē. & calore.
s; a sole accendit̄. Si. & p̄u h̄n̄ calore cū
uicina sit t̄re. p̄ singlos m̄ses ascendat ad
caner̄. & descendat ad cap̄ cornū. p̄ singu
los m̄ses estū caloris. & friḡ h̄yemis int̄ t̄rā
agere. tā q̄ annuis ineq̄l̄itatib; nich̄ diu
uiue poss̄. Laruit ḡ splendorē & calore. A sole t̄n̄ suppo
sitū illustiat̄. n̄ t̄n̄ semper qualt̄. si m̄ noui lunū. m̄
plenilunū. m̄ int̄lunū. Vñ h̄ contingat uideam̄.
It̄ q̄d̄ q̄d̄ q̄ndo sit supposita soli in eodē
signo. p̄mo ea obscurat̄ splendorē. solis. nec
posse apparere. S; q̄n̄ elongat̄ a sole. in pur
te incip̄ splendor apparē. Vñ cū plus re
mouet̄ a sole. maior in ea splendor apparet̄.
q̄nto p̄p̄nq̄or ē. S; si in minor. q̄ p̄p̄nq̄ior.
minor in ea splendor apparet̄. q̄ remota apparet̄

五

in parte opposita. soli p[ro]p[ri]e app[ar]e splendor
si q[ui]d primu[m] appareat ex parte solis. falsa uidet[ur]
illor[um] sententia. H[oc] ob id q[uo]d uidet[ur] q[uo]d om[n]e luminosu[m]
corp[us] suppositu[m] aliq[ui] obsecuro. in opposita parte sua
lucet umbra. un[de] an ob[er]uamus iudic[are]. Si q[ui]n elongamur
a sole. incip[imus] splendoris par[tem] admodu[m] g[ra]uilis cornu
appare[re]. d[icitu]r q[uo]d monoides. q[ui]nto q[ue] plus elongat[ur] a sole
plus splendoris descendit. ita q[uo]d in uiridie dicit[ur]
homos. r[ati]o diuisa p[er] mediu[m] uidet[ur]. Et est notandu[m] q[uo]d
splendor q[ui]n descendit. tanto umb[ra] ascendit. reco
uerso. s. uiridie usq[ue]. ad cui[us] est amphicirco. i.
minus plena. y maior dimidia. Luarta. uero
die. q[uo]d p[er] diametru[m] remota e[st] a sole. q[uo]d p[er] p[ar]ti[em] est.
q[uo]d sole occidit ip[s]a orit[ur]. iam tota umb[ra] ascendit.
et tot[us] splendor descendit. estq[ue] panselenos. i. plenu[m]
lunu[m].

Diagramma geometricum quodammodo simile illi quod in libro de generatione animalium videtur. In medio sunt duo circuli, unus solis et unus lune. Solis circulus est maior et dicitur 'sol'. Lune circulus est minor et dicitur 'luna'. Inter eos sunt tres circuli minores, qui dicuntur 'monoides'. Unus est in medio, et dicitur 'monoides'. Alii duo sunt ad latera, et dicuntur 'amphicirco'. Linee connectuntur inter circulos, et sunt etiam lineae curuae. Textus describit motum et splendorum variationem.

Diagramma geometricum quodammodo simile illi quod in libro de generatione animalium videtur. In medio sunt duo circuli, unus solis et unus lune. Solis circulus est maior et dicitur 'sol'. Lune circulus est minor et dicitur 'luna'. Inter eos sunt tres circuli minores, qui dicuntur 'monoides'. Unus est in medio, et dicitur 'monoides'. Alii duo sunt ad latera, et dicuntur 'amphicirco'. Linee connectuntur inter circulos, et sunt etiam lineae curuae. Textus describit motum et splendorum variationem.

opposita. n. tñ in omni. v. h. stangit. s. qñ stang
 in ea stang. **U**nde g. in omni non stangit do
 ceamus. S. q. h. stang. ex figura umbre terre de
 fig. umbra. q. ex aliquo rotundo corp. opposito
 splendido eidē figē. ff. p. doceam. Omis. g. talis corp.
 umb. t. est chilindroides. t. calathoides. t. conoides.
 t. est chilindro. si g. longa et rotunda. eq. r. crescit
 neq. lineas infimū iungent. in dr. chilindroidē
 umb. q. talis est fig. q. fit quotiē luminosum
 corp. obscurū eiusdē ff. q. n. t. a. u. s. adhē modū.
 lū. g. corp. solis et t. eq. lū. non sit. q. p. cū sol
 occidet maior t. r. a. **U**mbra **U**mbra
 terre chilindroi **U**mbra **U**mbra
 calat. u. est fig. ab **U**mbra **U**mbra
 tendens. in calath **U**mbra **U**mbra
 gure umb. h. fit vñ **U**mbra **U**mbra
 mū obscurū ad **U**mbra **U**mbra
 conus u. est fig. ala **U**mbra **U**mbra
 tendens. t. r. a. cala **U**mbra **U**mbra
 tho. conoides u. ub. **U**mbra **U**mbra
 dr. g. relato in acutū tendit. q. fit si lu
 minosū corp. mai. sit obscurū. u. mo. str. a.
 subiecta descriptio. s. q. solare corp. mai. ē t. r. a.
 n. q. umb. illius ē **U**mbra **U**mbra
 u. p. d. u. m. sit **U**mbra **U**mbra
 recto in adlu **U**mbra **U**mbra
 nec radios a **U**mbra **U**mbra
 ūbre in se. **U**mbra **U**mbra
 sit disposi **U**mbra **U**mbra
 tū u. s. **U**mbra **U**mbra
 u. s. au **U**mbra **U**mbra
 bre n. **U**mbra **U**mbra
 nam **U**mbra **U**mbra
 nec **U**mbra **U**mbra
 s. **U**mbra **U**mbra
 est adhē modū

fit. umbra
des ee non pt.
acutv inlatu
ides dr' hui' fi
luminosu corp
hē modum.

calathoides umb.

oides. lū q̄ sol & luna

terra.

S O L

Uiso in eclipsis lune contingat quod non in sim-
 gulis mensibus; de umbra quod semper in medio eius in-
 dr. quod nobis in uideatur diam. Luna frigida et
 humida sit. quia a sole illuminetur aliquid naturaliter
 obscuritatis in aliquo parte sui ratione. quod ubi sepe
 appare. Capitulo. De aere. Id. v. zone sunt
 in aere. non in igne. Quare superior ignis non
 sit feruens. Vnde sunt pluuie. Quare sol calefa-
 ciat terram. et ignis superior non est quod sit humoris sursum
 eleuatur. Vnde uideatur quod sanguis pluat. De arcu celi.
 Vnde grando unde nix. Quare nubes non contingat
 esse. cum contingat in ea grando. De tonitruo
 et fulminibus. Quare in sola estate contingat
 fulmina. De eo quod stelle aliquando uidetur cadere.
 De cometa. De refractionibus oceanorum. De situ aquarum
 unde fluctus maris. De eorum uentorum. Vnde
 quedam aqua sit dulcis. quedam amara. Vnde
 sint fontes. Vnde putei. Vnde aqua putei foris
 sit frigida in estate. in hyeme uero calida. Vnde
 crustio. Vnde diluuium. Vnde sit quod in lunatione
 in crescit humor. in decrescit.

Et si studiis docendi occupatus paru spatio ad
 scribendum habeam. quod tamen uestre philosophice
 abscondit. et cum particulis abreptis. tota est
 et cecidisse credentes. ab ille cognoscimus. uoce
 ipsi reclamant. et exultant. ne nuda rema-
 neat. particulas abscondit. stilo me parua-
 tis. osuimus. non ignari moribus. inuidie
 non subiacet. quod hodie est periculum. nosse debet.
 S; quod ut ait quidam iustus. inuidia nichil est.
 quod optimus ipse auctore uidetur. exultant
 animi. et horum inuidia siculi non inuenit
 tyranni. et auius cornitum. De cornitum illorum
 et in sideribus moribus. uenenatorum non
 dubitant. quod si catone pestu libere sectam
 res uitate. roib; diuersis ut lingis illorum
 muniti. adsequuntur. et in se am. Et quod
 deest et ornatu eiusdem que nobis

uisa sit. nostro proposito congrua docuimus. de
 aere. ubi conuincto et subdito doceamus. quod et in
 in illo contingant. ostendentes. Aer est aluna usque
 ad terram. quod quanto est terre propinquior. tanto hu-
 midior. et spissior. quanto remotior. et splendidior.
 h; uero sit suppositus soli. et eo calore et luce accipit.
 S; quod sol termino torride zone non excedit. illa
 parte aeris ex uicinitate accendit. remotas uero ex
 parte sui calorem relinquit. sicut ex uicinitate aqua
 et terre frigide. Positum uero in medio. ex utraque intem-
 pie hinc et illinc temperant. Sicut quod in igne. uero diuisum.
 quod ab antiquis. uero zone dicuntur. et non ut quidam estonant sup-
 lunam. ubi nepe sit omnia immutabilia. quod illic nulla
 mutaretur. Luna enim ubi sit et quod ignis dr. corpaque
 stellae. ignea. ubi in aliquo parte erit frigida. S; scio istud
 ex uerbis philosophorum extasse. quibus. uero zonas in celo
 esse pronuntiant. ut uigili. Quinque tene celum zone.
 oritur habent gemina defensione. Prima est quod aer
 sepe uocat celum. Vnde dr. aues celi. secunda est. quod. uero.
 partibus aeris. uero partes et his suppositae. sit. uero. uero.
 pars et his. non est partes aeris. si suppositae. frigi-
 de. frigida. quod in ea nullum sit frigus. pars sup-
 positae. torride. torrida. non quod in igne sit. quod
 feruor caloris. Est enim ignis superior ita subtilis
 quod accendit aliquid non perdonec humido se miscet
 et spisso. Ita eadem diuersitate eracis supposito i-
 tra sit. quod quas quippe aeris terram inficit. Sicut. uero. zone.
 in aere. uero in terra. De aere quod non habetabili sup-
 posito differant. ostendentes quod uero et in contingant
 diuinitates. De pluuia quod que est omni tempore. in eipiamus
 in uariis quod diuise sit cause. Aliqui namque spissum fumum
 euaporat. et humidum. quod dum ascendit minutissime gut-
 te se inuolunt. quod grossiores et quod facte cadit.
 et sunt pluuia. Aliqui uero aer ex frigida et tene
 et aque spissat. et in situ. in aqua subam. quod calore
 solis ut glacies ab igne dissoluta. cadit per minutia
 particulas. Aliqui uero ad uicinitatem sui caloris solis
 attrahere humorem contingit. et quod in illo liquidi est

ingruea tñst subam. qđ ū gñi deorsu cadit. In
p acutissimū calore. uidem. stringere pluuię in
undationē. habz aū qñtionē. cū pñm sit ignis
tendē sursum. un ē qđ iadñ solis. calor. ad tñm tñdē.
Ad qđ dñs. qđ sol est ignis nātē. non q. ex igne
stet. si q. in eo dñat. p docum. et corpa stellaz
exu. elementis ēē facta. dñante tñ igne. lū sol g
exu. et ēē elementis quāuis igne dñante. q. in eo
era q. eaq. et tñ ē. ad simile. i. ad quā et tñ tñdē.
S; q. calor is fonte pcedit. secu defert aliqd calo
ris. quo tñ et aque calefiunt. Et quō nātā est
caloris ascendere. calor qui p dñto m dñndat
reutñdo seru aliqd humoris deuat. q. ebulliendo
in su subam tñsmutat. Si g p p e uolum loq. dica
mus qđ sol sur su humorē eleuat. nō attēbit.
l dō q. fons dñ calor is. q. sic subdita calefacte. lgnī
ū supior non. lū. n. sit. elementū. non ex elementis
factū. nich est in eo qđ ad inferiora tñdat. Inde
est qđ pars a eris et tñ. soli subdita ē feruida re
more aū frigide. et si sint et hē subdite. S; dicit
aliq. Nonne ignis ubiq. calidus est. lū dñs n
ñ humido et spissomatus. Quamuis g sup lūmā
sit ignis. non ē ibi feruor ignis. Deficit. n. hu
mida et spissā matia. q. accendat. lgnis neq. frig
neq. obscuritas. s; unus. et cōmunis splendor. nec
aliqua mutabilitas. S; dicit. lūa aristoteles ait.
impossibile ignē non calere. Dñs aristoteles locu
tūnet de inferiori igne. q. semp alicui spisse
matie mut. nūq. calere desin. Et dicam. qđ dicat
ignē sup calere. non actuali. s; nātali. Quarta
causa pluuiarū est uent. eleuan humorē de stag
nis. fluuiis et lacub. In est qđ amittit ramūculi
et piscē uisi ēē et tñ ea dē. cū. n. ut p dñm aqua
auento et tollat. stringit ut ranundō et piscē secu
eleuat. quib. et nātali gñedine descendit. b. stupē
ignorantes. Nullū g tempus anni. in mune est a
pluuiā. In omī namq. tñ. et fumū humidū euaporat.
et aer ex frigidityate spissat. et humor uento. et calore mutari. In estate ū q. frigus. et tñ terra est

deuat. hec pluuiā qñq. plus solito spissata. ex
nimo calore. et incensa. fit admodū sanguis ru
bea. et spissā. qui uidetel pñfica. ignorantel dñt
sanguinem pluerē. In uerisimile ē dñtū ēē. qđ
an finē huius scilicet gñte sanguis cadent. q. cū
debeat exustione finiri. ut testat scptura. q. dñ.
ignis in cōspectu eius. erard. et alibi. Et uentū est
iudicare uiuos. mortuō et scilicet pignē. Ad exa
lore in nubib. suspens. et feruore spissabunt.
et incense rubeeq. facte. ad similitudinē sang
nis cadent. Et quō in pluuioso tñ. arē disco
lor in nubib. appare. un existat. et in in eo ap
pareant tot colores ad oceanū. lū. n. ut p dñi
mus calor solis humorē eleuat. et fumū humidū
euaporat. aq. in nube ut in uitate uasē. ex pñe
dore solis reduct. et ū est tenuior. et calidior
rubeū ostēdit colore. ū ū spissior. p pñeum.
t ingru. In est qđ arcus ille. nūm q. n. in opposita
parte solis reluce. aer. et uicinus soli. et eius
splendore irradia. qđ diuisi colores in eo
n. appare. Visis g cū. s; pluuiā. et arē
celestis. de grandinib. dis. et seram. lū g
p dñto in humor eleuat. stringit sepe in su
priorib. uentū ēē frigidū et siccū. qui guttas
et siccatate ogelant. et tñsmutat eas in lapi
deā subam. et q. guttas aque rotunde s; qđ p
pbari profunda foramina. q. agt in lapide
assiduitate cadendi. qñdo rotundū efficit
H uel ū sunt. si p dñte gutte anq. grosse s; spiss
sant. et ogelant. hic subit. lū in in estate qñdo
sepe contingat. quare in eadē ē inferiora mon
tium. nūm q. nūel stringit. Con hoc dñs in
estate humorē ex calore alti eleuat. eleuan
doq. guttas in uolu. q. grossiores facte. frigo
re et ogelate qñdine gignit. In hyeme ū q. frig
eca terra est. guttas aque ante q. gñse facte s;.
et frigidityate tñ. et stringi et in mune tñ.
et calore mutari. In estate ū q. frigus. et tñ terra est

non est. donec in altu deuate grosse espulse
fiant. n. gelant. Humq. g. in estate nre. a si
inea gndines sunt sepe. De contruissu ful
minib. un. q. lit. contingant differam. fumo
g. humido. ut p. d. r. m. u. s. ad supiora ascendente.
cu. ad summū aeris puenit. ex p. pondatioe
humoris. mouet. sumitas aeris. lū. partia
le. admodū undarū s. occurrentes. fragore
tonitruū faciunt. Ex motu u. aer calefactus.
transit in ignea subam. fitq. choruscatio. q. m. u.
cu. fragore fiat. cū tū ad nos puenit. q. u. u. s.
uelotior ē auditu. lū. g. s. p. d. i. c. t. e. p. a. r. t. i. c. l. e.
ex fumo humido spissat. p. d. i. c. t. o. o. c. c. i. n. s. o. g. n. a. t.
impetus. q. si ascendit sursum. est fragor sine ful
mine. sin. aū. impet. ille deorsū tendat. si tam.
non sit. qd. usq. ad obstaculū puenit. n. dū
ē fulm. lū. uero ad obstaculū puenit. ob n. a. r. i. a.
findit. S. q. mot. est aeris tendē sursum. nulla
matia exire uolente reuertit. sursum. sparsosq.
recolli. g. ignis. Si u. in hac inferiori parte aeris.
multus sit hum. s. or. aer. a. r. i. s. i. n. u. l. l. o. i. m. p. u.
ignis n. p. t. s. i. t. q. fulm. findit. non urit.
S. in aū. ibi non sit humor. et siccitate ignis. s. c.
fitq. fulm. urit. Est q. fulm. pars aeris. collisio
ne aliq. usq. ad obstaculū cū impetu ueniens.
T. onitruū u. est partū aeris cū impetu s. con
currentiū sonus. Corruscatio u. est pars aeris.
ex impetu ignita et splendens. H. est fulm. lapi
dea suba. u. quidā asser. Si g. est lapidea suba.
n. huc et illuc decurrat. nec sursum reuertat.
q. cū aliq. ferit. carne. ossa. minuet. l. d. o.
fulm. sepi. alta. s. n. t. q. cū ab alto q. l. q. n. d. s. n.
dit. c. i. c. i. a. l. t. a. r. e. p. p. t. S. q. quorū dā est sententia.
fulm. ē lapidea subam. ne ex ignorantia
inuidia uideam. ea. u. t. i. p. a. s. s. e. l. i. a. c. u. i. s. s. e. b.
ut. eam. exponam. Aut. isti. q. d. cū fumus
humidus ad supna ascendat. cū ex aliq. t. e. r.
eleuet. sube. q. calore solis in lapideam

spissat. subam. et tunc de cauitate nubis. donec
impetu aliq. nubis diuidit. Vn. lapis iste impulsus.
altu. aliq. p. e. i. t. t. h. i. c. s. u. b. i. c. i. t. a. l. i. q. s. l. i. e. i. n. o. m. i.
t. p. r. e. a. n. i. m. i. f. u. m. i. h. u. m. i. d. u. s. u. t. p. d. u. r. i. m. a. s. c. e. n. d. a. t.
q. i. n. o. i. f. u. l. m. i. n. a. e. t. o. n. i. t. r. u. a. n. r. i. n. g. t. l. u. i. d. m. s.
t. s. i. e. x. h. u. m. i. d. o. f. u. m. o. a. s. c. e. n. d. e. n. t. e. h. i. n. t. f. i. e. r. i. n. o. n.
f. u. i. n. t. t. n. u. d. e. d. o. n. e. c. a. d. s. u. m. m. u. i. l. l. a. m. o. t. i. o. a. e. r. i. s.
p. u. e. n. i. t. l. d. p. s. i. m. i. l. e. m. a. r. i. s. p. p. b. a. r. i. l. u. i. q. m. a. r. e.
e. x. f. u. m. o. t. e. r. r. e. a. s. c. e. n. d. i. n. t. i. n. f. u. n. d. o. m. o. u. e. a. t.
e. x. s. p. i. s. s. i. t. u. d. i. n. e. t. n. h. u. c. e. i. l. l. u. e. n. i. p. u. e. l. l. i. S. i. t. n.
u. s. q. a. d. s. u. m. m. u. m. o. t. i. o. i. l. l. a. p. u. e. n. i. t. h. u. c. e. i. l. l. u. e. u. d. e.
i. m. p. e. l. l. u. n. t. f. i. t. q. t. e. m. p. e. s. t. a. s. l. d. u. a. s. i. n. d. o. t. e. p. e. s. t. a.
m. a. r. i. s. i. n. c. i. p. i. a. t. e. x. h. p. p. b. a. r. i. q. f. o. c. i. s. u. n. d. a. s. a. g. i.
t. a. n. t. e. s. a. n. t. e. m. p. e. s. t. a. t. e. u. i. d. i. m. l. t. q. a. t. p. l. u. u. i. s.
n. a. t. e. s. t. d. o. r. m. i. t. o. r. i. e. i. n. q. s. i. n. d. o. m. a. r. i. s. d. o. r. m. i. u. n. t.
f. u. m. o. t. n. u. t. p. d. u. r. i. m. i. f. u. n. d. u. m. m. a. r. i. s. m. o. u. e. n. t. e. e.
c. i. t. a. t. a. d. s. u. m. m. u. i. a. s. c. e. n. t. l. d. i. u. d. i. n. t. e. s. n. a. u. t. e. e. x.
p. u. i. n. t. o. c. e. r. t. i. s. i. n. d. e. p. h. y. s. i. c. a. t. e. m. p. e. s. t. a. t. e. f. i. t. i. n. m.
p. d. i. c. u. n. t. q. p. p. e. i. a. i. n. c. e. p. t. e. m. p. e. s. t. a. s. i. n. f. u. n. d. o.
S. i. m. i. l. e. s. t. i. n. a. e. r. e. D. u. i. q. a. e. r. i. s. i. n. f. e. r. i. o. r. i. s. p. a. r. t. e. s. o. p.
t. i. n. a. f. u. m. i. n. p. e. x. s. p. i. s. s. i. t. u. d. i. n. e. h. u. c. e. i. l. l. u. e. i. p. e. l. l. e. r. e.
a. e. r. i. s. cū a. d. s. u. m. m. u. i. p. u. e. n. i. t. h. u. c. e. i. l. l. u. e. e. c. l. a. b. i. l. i. t. a. t.
e. i. d. e. i. m. p. e. l. l. f. u. m. i. q. t. o. n. i. t. r. u. a. e. f. u. l. m. i. n. a. l. i. b. i. o. n. e.
u. e. s. i. a. e. r. s. p. i. s. s. u. s. e. s. t. n. e. s. t. t. a. n. t. c. a. l. o. r. q. d. s. p. i. s. s. u. s.
f. u. m. u. s. u. s. q. a. d. s. u. m. m. u. i. p. o. s. s. i. t. e. r. i. g. i. R. e. m. a. n. e. s. g. i. n.
i. n. f. e. r. i. o. r. i. p. a. r. t. e. a. e. r. i. s. u. e. n. t. o. s. p. l. u. u. i. a. s. g. i. g. n. a. t.
n. e. s. t. a. t. e. u. c. n. e. s. t. m. a. r. i. m. i. f. e. r. u. o. r. u. s. q. a. d. s. u. m. m. u. i.
e. l. e. u. a. t. f. i. t. q. p. a. r. t. i. u. a. e. r. i. s. d. i. u. l. s. a. i. n. e. s. i. o. u. n. r. i. g. t.
f. u. l. m. i. n. a. e. t. o. n. i. t. r. u. a. i. n. a. u. t. i. n. o. u. q. e. f. r. i. g. i. d. e.
s. i. c. e. n. e. q. h. u. m. o. r. q. d. e. u. e. t. n. e. q. c. a. l. o. r. q. d. e. u. e. t. u. r.
l. u. cū i. g. n. e. s. s. i. n. t. n. a. t. e. s. p. u. s. l. o. c. s. t. e. l. l. a. r. s. i. t. i. n.
e. t. h. e. r. e. n. u. m. q. a. d. t. e. r. r. a. d. e. s. c. e. n. d. i. t. l. i. m. cū m. a. r. i. m. e.
s. i. n. t. e. a. e. r. e. m. o. t. i. o. n. e. p. a. r. u. s. u. i. d. e. a. n. t. s. i. a. l. i. q.
e. a. r. i. t. c. a. d. e. r. e. t. o. t. a. t. e. r. r. a. l. i. m. a. r. i. m. a. p. a. r. t. e. e. i. d. e.
o. c. c. u. p. a. r. e. H. o. n. e. a. d. i. g. b. e. a. d. e. u. i. d. i. t. S. e. p. e. n.
i. n. s. u. p. i. o. r. i. b. p. a. r. t. i. b. a. e. r. i. s. e. s. t. u. e. n. t. e. m. o. t. i. o. n. e.
s. i. n. o. n. s. i. t. i. n. f. e. r. i. o. r. i. b. e. r. e. a. m. o. t. i. o. n. e. a. e. r. i. g.
n. i. t. u. s. s. p. l. e. n. d. e. s. p. a. c. i. a. d. i. s. c. u. r. r. i. t. Q. u. i. cū u. i. t. a.

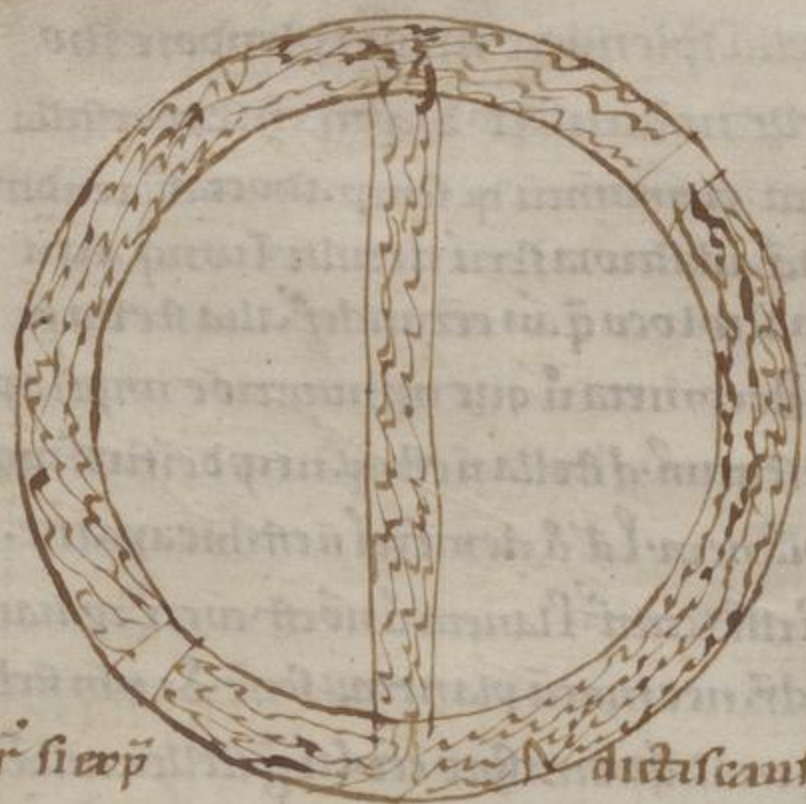
aliq̃ stellā splendēre incip. splendorē suo
 usū stellē nob̃ aufert. Si aut̃q̃ t̃n̄seat. & stella
 appareat. firmamētū q̃ semp̃ ad occasū tendit.
 stellā illā ad altiora seculi deculit. Cumq̃ appa
 reat q̃ in alio loco q̃ an̄ eēt uidet̃. alia stellā re
 putat̃. De cometa ũ que immutatioē impii ap
 pare. h̄ sentim̃. q̃ stella n̄ est. q̃ neq̃ de c̄furis neq̃
 aliq̃ planeta. Et ũ de c̄furis n̄ est. h̄c appare.
 q̃ mot̃ uis̄ sentit̃. Planeta ũ nō est. cū eēt zodiacū
 sepe uidet̃. nec motū planetarū seq̃r. Si t̃m stel
 la eēt. in aliq̃ hemisphio eēt. lū q̃ stellē eiusdē
 hemisphii appare. uñ ista q̃ maior uidet̃. n̄ ap
 pare. q̃ est q̃ stella. signis. uñta uolūtate
 creatori accensus. Quo de aere. & eis q̃ in eo
 cōtingit. passetata b̄uitate t̄n̄scriptim̃. de aq̃
 & situ eiusdē d̄re incipiam̃. Sapia q̃ diuina
 sui calore & humore nich̄ posse uiuē p̄sciens. t̄m
 ũ q̃ aq̃ frigida eēt. ũ aliqd̃ mea uiuē poss̄. f̄tē
 totū caloris. & solē. ut cū h̄c & illiē temperet̃.
 p̄mediū terrē posuit. S; q̃ ex suo calore nich̄
 uiuē poss̄. in medio eiusdē fontis calori. f̄tē
 humoris supposuit. ex quib; t̄m h̄c & illiē
 temperet̃. Est q̃ fons humoris in medio tor
 ride zone. in modū eq̃ noctialis c̄culi t̄m
 c̄culi d̄m. Qui iō a plurib; eēt non eēt. q̃ p̄p̄
 numū feruorē. ad ip̄m nō puenit̃. A phisici
 t̄m p̄dicta necessitate eēt credit̃. uerūq̃ mare
 appellat̃. h̄ ũ mare eū ad occidentē uenit̃. du
 as refluxiones ibi aq̃. q̃rū una ad austrū. altā
 ad septentrionē uenit̃. latā terrē sequit̃. Simili
 in oriente fac̄ duas ad p̄dicta ugentes. cū ũ
 hui' occidentalis refluxio. & illa orientalis ad
 septentrionē se ugentē. s̄mā occ̄rūt. & ex p̄u
 sione inq̃gnat̃ mare. reit̃ fit famosa accessio
 & recessio oceanū. q̃ fluēt̃ mari d̄r. Similr̄ ahe
 dus in alio capite t̄re. s̄ occ̄rentē. S; alii q̃ d̄nt
 fluēt̃ mari montē subditū mari causā eēt. lū
 enī usq̃ ad ipsos mare puen̄. retro cadit̃.

inq̃gnat̃. implet̃. rei aiueus. P̄ dicta oc
 cidentalis refluxio. ad septentrionē uergens.
 cū uñta latā t̄r tangens affricā. ad finē
 eius puenit̃. in calpe & athlanta. usq̃ ad
 uñta uñm. mediet̃ancū mare uocat̃. di
 ūsa a regionib; noīa accipiens. Qualr̄ ũ de
 scendat & ascendat. siq̃ seire desiderat̃. & que
 noīa ex quib; regionib; conth̄at. mappā
 mundi consulat̃. S; q̃ facilius in abt̄ aio
 oculis subiecta d̄sc̄ptio. iō q̃ d̄m̄s oculis subiciam̃.

P̄ dicta occidenta
 lū refluxio. ad septen
 trionē se uergens. ex athlante monte. ad iacen
 tem athlantiū. infra que est angliā. ruenit̃
 in hile. & orientali refluxione ad septent
 rionē se uergente. nascit̃ indicū mare. Simi
 lr̄ malis refluxionib; ad austrū se ugen
 tib; credendū est. diuersa maria nasci. S;
 h̄ n̄a attestatio ne s̄bi non debuit. q̃
 p̄p̄t̃ corridā int̄iectā sit̃ illar̄ nob̄ i cog
 nitus p̄seuerat. Et q̃ n̄a sententia est. ex
 istis refluxionib; uentū nasci. de ortu illor̄
 disseram̃. tā cardinaliū. q̃ colliateralū.
 lū q̃ ut p̄dictū in occidentē ex illo f̄tē
 to eius humoris. due refluxiones una
 ad austrū. alia ad septentrionē diuidant̃.
 in illa separationē aquarū mouet̃ aer.

Si autem fuerit motus impulsusque usque ad nos
 uenit. genit uentus qui zephyrus uocatur. Si uero
 orientales sua diuisione genant uentus queur
 uocatur. Si uero orientales et occidentales in medio
 s' occurrunt. mouet aer. fitque uentus septentrio
 nalis. que boreas dicitur. quod frigidus est. et in frigida
 zona oritur. siccus uero quod nubes de huius angulo ad me
 dium fugat. estque inde pluuialis uirtus fines tor
 ride zone. Si uero transit torrida zona calefit.
 est nobis frigidus. tamen ibi calidus fit. Similiter cum
 due uergentes ad austrum s' in medio occurrunt.
 genant austrum. qui si uel torrida frigidus s' sic.
 ut apud nos boreas. quippe cum in frigida zona
 oritur. tamen quod per torrida zona transit. calefactus
 ad nos peruenit calidus. fugandoque anse nubes.
 usque ad angulum terre in quo habemus. genat nobis
 pluuia. quod nobis ex occidente calidus. et humidus.
 si in sua origine frigidus s' sic. Viso uero car
 dinales uenti oriantur. uideamus an sint uni
 collaterales. Si in duabus refluxionibus predictis
 ad septentrionem uergentibus boreasque predicto in
 genantibus. contingat. quod orientalis atque occi
 dente sit uelior uel in medio septentrionalis.
 orientali occurrat. nasciturque uentus collateralis. ut
 boreas et zephyrus. Si uero occidentalis uel in medio
 orientali occurrat. fit uentus collateralis. ut
 boreas et eurus. Similiter si alie due refluxi
 ones uel in medio in illis in hinc s' occurrat. duo
 collaterales uentus genant. unum in austrum
 et eurus. alium in austrum zephyrusque. Si quod
 oculis subiciendo figuram. minime labor
 una simile precedentem faciamus. in qua in medio
 refluxiones s' occurrant. ut in prima. ut et
 illa cardinales ex his cardinales intelliga
 mus. Si quod non una figura plusquam duos po
 tuimus ostendere. per simile istorum de aliis in
 telligat.

Si si ex p' dictis causis et
 gant uenti. cumque cotidie refluxione diui
 damus. s' occurrat cotidie fluxus maris. quod
 cotidie uentus si contingat. cum dicitur. quod si
 cotidie contingant. non tamen imperium faciunt. quod usque
 ad nos perueniant. Sepe uero contingit quod non putamus
 uentum esse. cum in aliis regionibus. ut in superioribus
 partibus aeris fiat. non tamen a nobis sentitur. Si qui dicit
 causas terre causas esse uentorum. cum enim eas sub
 intant partes aeris. ex labilitate una intant.
 alia intant. terre. fitque confluit. quo aer motus
 genat uentum. In quod colia calidiosa regio uen
 torum dicitur. Alii dicitur fumum humidum ascendente
 per pondationem sua aera mouere. uentumque genare.
 Hos uero per multum esse et tertium creatam uentorum esse
 dicitur. Postquam de fonte totius humoris ortu uen
 torum docuimus. unde aqua salua sit de oceanis. Huiusmodi
 sapor aqua insipidus est. Vnde naturale flegma est
 insipidum. Ex accidit uero fit salua. et nata non est cal.
 Cum mare ut predictum in torride zone sit suppositum.
 ex calore spissat. fitque salua. Certe uero nempe est
 per ebullitionem aqua transire in sale. Si dicat aliquis. Si
 ex principio salis omnis aqua salua oriantur. et ad
 idem reuertantur. testante salomone dicitur. ad loca
 unde exiit aqua reuertuntur. neque enim credendum est
 quod aqua annichari. si exalantur reuertit. Vnde est quod
 quidam aque dulces sunt. quidam salue. huiusmodi est solutio.
 Cum terra calidiosa sit aqua ex labilitate sua sub

intra q̄ p̄cataraclas t̄n̄s̄n̄s̄colat̄ q̄ tenu
at̄. salūq̄ amittit̄ sapore. q̄ ad terre sup̄fi
ciem erūp̄es. fontes eū dū eff̄s̄s̄ riuulos dulcē
saporis gignit. S. de puteis uñ habent humo
rem dissensio est. Si h. acataraclas ut fontes
haberē p̄ncipiū. impleant̄ q̄ decurrerē. l̄t̄
qd̄ dū uim̄. & si acataraclas sumat̄ p̄ncipiū
n̄ impleat̄ t̄n̄. l̄ontinḡ enī cataracla ubi n̄ fi
nit. si illūc & hic cē. uñ ut t̄n̄t̄ aq̄ putei. s;
m̄ non rursū ebullit. Vñ est fons. finita ē ca
taracla. in aq̄ p̄t̄ spissitudine t̄n̄t̄ n̄ ualen̄
ut̄ diff̄luere. cogit̄ ebullire fursū. S. alii qui
dnt̄ n̄ eē acataraclas p̄ncipiū putei. s; ex su
dorib; t̄n̄. l̄ū. h. terra t̄n̄eat̄ aliqd̄ humoris.
si p̄forata ē. descendit̄ gutte aq̄ ad modū sudo
ris hoīs. in est aq̄ putei. Hobis uñ erūp̄es. uidr̄ eē
causa putei. l̄d̄. h. acataraclas sunt. ex h̄ p̄bat̄.
q̄ uita flumina statū repit̄ aqua putei. &
q̄ sepe contingūno puteo p̄at̄m̄ factō. aq̄ de
p̄mo auferr̄. l̄d̄ uñ ex sudore t̄n̄t̄ fuit. p̄bat̄ qd̄
in sicis. & editis locis aq̄ putei repit̄. l̄d̄ uñ aq̄
fontis & putei in h̄yeme sit calida. in estate
frigida. sic contingit. l̄ū h̄yem̄ natalr̄ sit
frigida. ex frigide t̄n̄t̄ porū t̄n̄t̄ contingunt̄.
nec p̄ calor euaporare. q̄ remanēs int̄ t̄n̄t̄
calefacit & aq̄. In estate uñ poris sup̄ficiē t̄n̄t̄
ex calore aptis. fūm̄ euaporat. minuit̄q̄ calor.
in aq̄ ab int̄ erump̄es. erit frigida. l̄t̄ q̄ aq̄ pu
tei in estate frigidissima. Aq̄ uñ fontis q̄ p̄ pin
quior est calido aeri minus est frigida. min
hac aq̄ fluminoz. min̄ pluuiar. Sic q̄ dulcē aq̄
colando p̄cataraclas t̄n̄t̄ fit. S. aq̄ ille q̄ erp̄
dicto humoris fons humorū erūt. p̄ sup̄fi
ciē t̄n̄t̄. n̄ p̄ cataracla. Spissē uñ n̄ alie aque
maria uocant̄. Et quō omnis fuit phloz
frit̄tia. t̄n̄t̄ in diluuiō. in erustioē finiri.
vñ utrūq̄ contingat uideam̄. l̄ū aq̄ ut p̄d̄am̄
fonti caloris sit sup̄posita. t̄n̄ḡ humorem.

paulisp̄ cresce. caloreq̄ sup̄are. donec ad id
ēuerit. qd̄ p̄t̄nas diff̄usus eas adurat. S. qui
dnt̄ ex cōmuni planataȳ eleuatione. l̄
depressionē. ea t̄n̄gere. S. h. om̄s pla
nete. si. mult̄ eleuent̄. plus solito a t̄n̄a
remoti min̄. delumorē sūnt̄. Vñ
humor. crescent̄ p̄t̄as se diff̄undit. fitq̄
diluuuiū. S. si uñ l̄ duo. l̄ t̄res eleuent̄. sin
aliis. non t̄n̄ humor excrecet̄. l̄d̄. h. crescit. ex
istoz eleuatione. d̄siccat̄ ex illoz p̄p̄in̄tate.
S. uñ om̄s simul dep̄munt̄. ex uicinitate adur
terras & fit erustio. S. si. uñ. l̄ uñ. sine aliis de
p̄mant̄ n̄ fit erustio. q̄ qd̄ iste ex p̄p̄in̄tate
faciunt̄ magis. alie remotē faciūt minus.
Et attendendū est. qd̄ diluuiū aliud particulare.
aliud cōmune. & qd̄ cōmune cōmuni p̄ aliud
eē non p̄. particulare p̄. sicq̄ alin̄ati p̄t̄
t̄p̄alia. Vñ quia impi n̄oe p̄ diluuiū mudi
fuit destructio p̄ erustione mudi iste finit̄.
S. quō in fine h̄ uoluminis de mari. ha
bit̄ ē tractat̄. uñ impi. vii. die. bi
fluct̄ illi decrescat̄. malis septē. cres
uit̄ia septimana decrescat̄. t̄n̄q̄ta crescant̄
uideamus. l̄ū q̄ in lunū est. q̄ cor̄ splendor sol
q̄ ea accendit̄. sup̄aera sub d̄t̄u non p̄ tenuare.
neq̄ humorē siccare. ēq̄ t̄ plen̄ fluct̄. S. eū
splendor incip̄ descendē. accendit̄ luna. de
siccat̄q̄ aera. minuit̄q̄ humorē. q̄ntoq̄ plus
descendit̄ splendor. deficeat̄ humor. & hoc
usq̄ ad vii. diem. Septima uñ die. q̄ tota medi
ante accensa est. mediante aere calefacit̄
humorē. q̄ ebullien̄ fursū eleuat̄. & sic usq̄ ad
xiii. diē fluct̄ crescit. S. q̄ uñ eū ebdomada.
calor eleuan̄ in ea minuit̄. fluct̄ marī in ea
minorat̄. In iii. uñ. q̄ splendore ascendente co
lor defic̄. spissat̄ aer. humorq̄ c̄scit̄. & in fluct̄
t̄. usq̄ ad nouilunū. l̄ap̄tula. i. De t̄n̄a.
De diuisis qualitatib; t̄n̄t̄. iii. De habitatorib;
et.

mult̄ uñt̄ib; de t̄n̄t̄ p̄t̄as se diff̄undit̄ t̄n̄a subinḡat̄. l̄ū cū ex calore sol̄ t̄n̄t̄ accendit̄ t̄n̄t̄
om̄s calore t̄n̄t̄ paulisp̄ humoresq̄ sup̄are. donec ad id ēuerit̄ qd̄ p̄t̄nas diff̄usus eas adurat

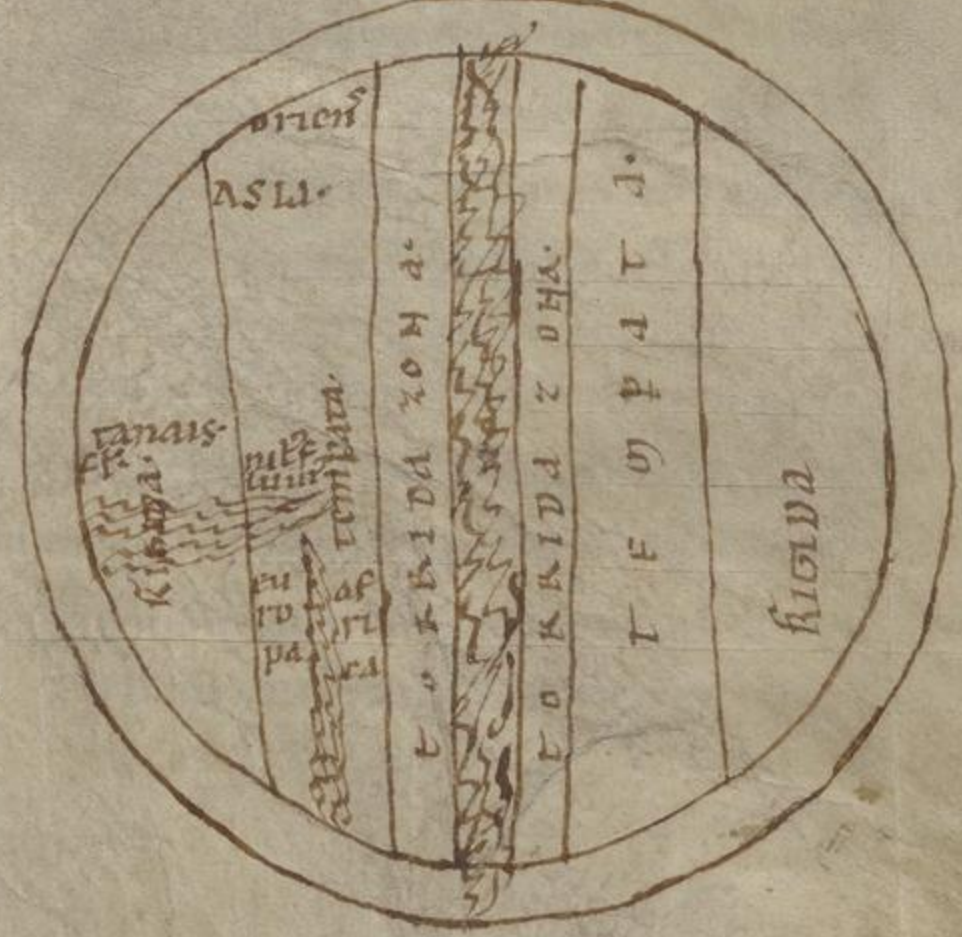
.iiii. De terminis sive africe. & europa. v. Vñ in q̄b̄dā
 montib; ppetue nives. vi. Quas qualitates
 trahat terra. cediūsis uentis. vii. De insertis
 arborib; .viii. De sp̄mate. viii. De campie co
 ueniente cortu. x. De matrice. .xi. De cau
 sa sterilitatis. xii. Vñ uirile sp̄ma
 solum conceptui sufficiat. xiii. De m̄struo.
 xiiii. Vñ animalia ex quo nata sūt uadant. ho nō.
 xv. De conceptione. xvi. Vbi concipiat masculus.
 u femina. xvii. De operationib; ut utū in pueru.
 xviii. Quasi puer pascatur in utero. xix. De natu
 ritate. xx. Quasi nati in vii mense uiuant. in viii. n.
 xxi. De infantia. xxi. De natali ut utū. Despuāli.
 xxii. De animalib; .xx. Vñ sit clementia. xx. De sono.
 xx. Vnde somn. xx. De capite. xx. De cereb. xx.
 De oculis. xxii. Quasi fiat uisus. xx. De con
 tentione. de uirtutione. de uirtutione. xx.
 De uirtutib; .xx. Id sit aia. xx. Quasi actione
 sint aie. q̄ corpis. xx. Quasi aia sit inco
 po. sitio. ne hois. xx. De tempe con
 iu. Inchi. .x. Quasi illi cum corpe. xx. De uir
 tu. tib; .x. Vñ. xl. Quasi puer non discat
 intelligat. De uentute. & senectute. & seruo. S.
 xli. Quasi q̄rendus sit magist. xl. Quasi discipulis.
 xlii. Quasi conplexio ueniat doctne. xl. Quasi etia.
 xlii. Id sit ordo discendi.

Superiorum uoluminum series. ap̄ma causa
 rerū orta. usq; ad hāc deflur. prius
 aurū non stans. s. utilitati legentū
 deseruiens. atq; iō aīstulorū min⁹ sedens.
 Iā. n. illud ap̄la inpletū est. Fra. n. temp⁹
 cū sanā doctrinā non sustinebt. s. ad sua
 deficiā coac̄uabūt s. magist⁹ prurientes
 alurib; . Quae q̄ studiū reliq; libertas spari p̄
 cū magistrōs discipulorū palpones. discipulos
 magistrorū iudices. legēq; loq̄ndi. nāc̄ndi
 i ponentes agnoscam⁹. In paucis uñ non ma
 gistri fronte. s. adulantis uultū. nē ēē

pcipien. & si sit aliq̄s qui magistri seueritate;
 seq̄r. ut insanus amercetib; scolariū fugere.
 crudelq; & inhumani uocat. ut iā uerb⁹ possit
 uti. atq; iō nulli comes. cristo tamq̄ manens.
 & extirpate corp⁹ non utile. dextre. Vnde ḡ de
 beite diligi. fugiunt magist⁹. s. magouidi.
 S; q̄s nos petim⁹. sepe fugatis opes. S; quō p̄biē
 auiū ad peiora n̄ flectē. s. meliorib; s. formare.
 remotu aīo ap̄iorib; s. formatuq; meliorib; ad
 cetā trāscam⁹. & q̄ de elementis & ornatu eorū dū
 im⁹. de terra dū incipiam⁹. Est ḡ terra elementū. in me
 dio mundi posita. atq; infimū. In oī em̄ sperio
 solū mediū est infimū. Quid nēpe ad simili
 tudinē ou est dispositus. Namq; terra est in medio.
 ut mediuū in ouo. Iuxta hanc eāq; ut eā me
 diuū albi. eāq; est aer. ut panniculus ē
 cinis albi. Est uero cludē ē ignis. admodum
 teste ou. h̄ta sic in medio mundi posita. n̄ se
 omia recipienti pondā. Quis natālī sit frigida
 & sicca. induit s. tam suis partib; cruciata dū
 sas continet q̄tate. Par. aenī illi corrid⁹ partis
 aeri subiecta. ex feruore sūt corrid⁹ & inhabitabil.
 S; duo eidē capita. duab; partib; frigida aeris subdita.
 frigida sūt & inhabitabilia. Par. u tempore parti
 aeris subdita. temperata est & habitabilis. S; q̄ dū
 ut p̄dūm⁹ partes illi sūt tepore. dū uirta sūt tem
 pate. & habitationis patientes. una est corrid⁹
 zona. alta ult⁹. S; quis sint habitabiles una tācū
 ab hoib; unūm inhabitari edim⁹. nec totā. S; q̄
 p̄bi de habitatorib; utusq; n̄ q̄ ibi sūt. s. q̄ ē po
 ssunt locum. de illis credim⁹ cē p̄p̄ ut intellectū
 lectionis philosophice dicam⁹. Par. ḡ tē habita
 bilis. in q̄ sum⁹ in duo diuidr. Cū enī tepies aeris.
 eorū parte tē sit ex oī parte tē. q̄dā parte
 habitabil. q̄dā non. S; quō refutrone oceanū
 lata tē uirta q̄tate orizontis cingit. iduo
 illā diuidr. Cui sup̄iore parte inhabitant.
 antipodes uñ n̄ inferiorē. null⁹ tñ n̄m ad

illo. neq; ulloz ad nos puenire p. Ex parte. n. sep
rectioni. frig. & refluxiones tñsitiū pbent. Ex
parte u. orientis & occidentis sole & fluxione.
Similr alia habitabilis in duo diuidit. Supior
quoz optine nri. antheti & antipodes illoz in
feri. St induab; habitabib; qtuor habitatioes.
Quaz habitatores alii cū aliis in quib; dā tñsib;
suenit. in quib; dā differ. Hos n. nri antipodf.
similr habem; estate & hieme. & alia anni tñs.
s; qñ habemus die. illi nocte. & rē u. so. Sic n. ex ppi
qñate sol est estate & remotione hñ emp. & medi
ocē distantia. ut & autūnus. Signa u. equalr nob
illis distant. qñpe tñam seruamta. &
suū natāle locū obeuntia. In quo eq; n. signo
sit sol. eqñr erit nob; illi. idēq; efficiet. Vito q
simile hñs anni diuinitates. n. tñ simile die &
nocte. sū. n. ex splendore sol sit dies & umb; tñe
nox. ub; u. est splendor sol opposita. cū in supiori
parte ē splendor diei. in inferiori parte ē umb;
noctis. & cū in supiori ē umb;. in inferiori est
splendor. Nulla est q̄ hora. qñ in aliq̄ parte tñe
n sit dies. in aliq̄ nox. Seqr q̄ qñ ipsi nos si
mul hñmus estate. simil hñme. s; qñ nos die
ipsi nocte. In estate u. dies nob; f. longissimi.
bues aū noctes. habebt q̄ ipsi in sua estate
dies longas & nocte
Et hñ dñs. si qñ hñs nō die. ipsi nocte. n. tñ q̄
cito hñs die. illi hñt nocte. imo in q̄dā tñr
dies illi. nob; est unus. s; alii in uespe alii
in mane. sū. n. sol nob; est in ortu. adhuc est i
occasu illis. & nō mane. illi plūmq; uespe. ut
tca hora pma n. dū eis sit nox. Similr in occa
su erq̄ sol incipit descendē. incipit illis apparere.
& tñ illi mane nob; uespe. In q̄ est q̄ habem;
nos illi die eqñles & noctes. & si n. simul similr
in hñme. s; qñr hñ sit in genūis legentū dñs
cutiedū pmutam. Hō u. & antbeta simil hñs
die & nocte. s; qñ nō estate. illi hñme & rē u. so.

u. n. in eodē hemispho siml. nō ipsi simul ha
bem; splendore & siml umbra. s; qñ sol nob; ē
ppinquus. illi est remot. & qñ habem; estate ipsi
hñme. En u. nobis ē remot. ē illi ppinq. & tñ
siml hñme. & ipsi estate. s; hñt q̄stio similis
pori. Ad q̄ si qñ supiorib; instruit accessit. illi
solutionē facile inuenit. Hos n. & antipodes
antitoy. neq; sunt estate. neq; hñme. neq;
estate. neq; nocte. hñs. Antheti u. & antipodf
sui se hñt ut nos & nos. Et quō dñt; habita
onib; & eaz habitatorib; satis docum. demā
incipiam; dñe. Hñ q̄ habitatio. ab oriente. a
meridie. ad septentrionē extendit. Luc q̄ uis tñ
pata tñ dicat. n. eqñr tñ ē oib; partib; suis
tempata ē. Pars. n. torride zone ppinq. in
est libia. ethiopia. calida & siccā. frigide uicinia
frigida & humida. Oriental u. calida & humida.
occidental. frigida & siccā. equalr u. distans
tempata. Hui u. in partes. asia. africa. eu
ropa. & incip; asia ab oriente. extendit. p. lātā
līt usq; ad septentrionē. & usq; ad torridā zonā.
tñ u. n. tanat. & in illo media parte habita
bilis optine. Europa u. & africa duas alias op
tine. sū tñ u. affric. n. ex parte orientis.
amūdie & zona torrida. a septentrione medietā
neū mare ab occidēte refluxio. In u. u. eu
rope f. ab oriente tanat. amūdie medietāneū
mare ab occidente refluxio hñ.

In hac ita se montes in quorū similitudinē ppe
tue nubes. cū inuallib; sit maxim' calor. S; q' cū
insupiorib; montes sint p'pinq'ores soli q' sup
uallib; q're insupiorib; istoz sunt nubes. nō uallib;
non. Lont' h' dms insupiorib; itaq' q' q'us
ex sole fit calor. q' est calide nat' donec tñ bu
mido quē insui natam tñsmutē se misceat
nich calefacere p' hñ in p'dictis montib; q' aer
subtilis est. et in uia remotione a tra. a sole n
p' accendi. h'et in leuitate huc rilluc impuls'
frigidus efficit'. In uallib; u' q' aer est subtil'
et nō fere immobilis. cito meendit'. et caletit. qd
phac similitudine p'vari p'. Id si aer in estate
sit immobilis accendit'. et calidus. h' si uent'
ueniat q' illū moueat frigid' sentit'. h' orit'
alia q'stio. Si aer insupiorib; p'dictoz mon
tū est subtilis. uñ g' spissat' in nubē. h' u'
dms qd ule nō spissat'. S; fum' humidus ex ual
lib; ascendit'. ex friguitate supior' in nubē. in
nubes stringit'. Nec eadē habitabil' dūsi uent'
exposita. diuisas et h'it q'itate. Si n. aliq' par'
eadē montib; oppositis. orienti. septentrioni.
clausa sit. et occidit'. exposita u' midie ē calida
et sicca. in hyeme habitationi bona. in estate u'
pessima. Si u' ex contrario in hyeme in alia estate
bona. Par' u' orienti exposita. et h'is clausa ē
calida. et humida in bona. Et t'io frigida
et sicca in autūpno mala. si in uere bona. Id u'
de partib; t'ie dms p'bari p' p'feret' dom'
austrine. Namq' in estate s' male in hyeme bona.
Septentrional' ex contrario. Inde erat qd amiq' t'ali
na australia faciebāt. u' in autūpno in bo
nali estate discubere. Et quō debet elemto
partib; satis differunt. de h'ib; et fructib; rar
iorib; et seq'is u' doceant'. S; quō mae et di
ascordis. satis de ill' et apte doceat. de ill' taceant.
una solā q'stione cū ei solutio ē ponentes.
de insertis q' tal' ē. Cū atq' nat' sit trunc'

altius stant. causaq' crescendi de tra p'radice
et truncū ascendit. qm tñscunt in natam stantib;
rami et fruct'. hui' solutio tal' ē. Et tra fumus
calidus et humidus ascendit p'poros radice. secū
aliqd t're. et q' subē trahens. causaq' u' medi
augmentandi. fruct'q' ferendi. et ferē. h'ic cū p
truncū ascendit. trunc' q' h'ic nat' est. uenit in
tine. nat' aliq' calore illud digerēs. in medullam
truncū et cortice tñsmutat. Id u' ad surculū as
cendit. surcul' simul' isui natā digerit. Restat
g' ut de t'reno animal' dicam'. q' commune sit. Mor
tale tñ qd dā tñ est. rōnale. qd dā u' rōnale.
q' irrationabilia s' infinita. nec lectio n
phoz mltū p'tinentia. de nat' illoz. nūn qdā
ruminā. qdā non. qdā nūgant. qdā non d're
p'ponant'. et de i'bnali et mortali. et de hoie q' dig
n' est. differant'. Id q' ex duob; s. aia et corpe. et stat.
p'us de humano corpe. q' p'ri' n' cognitioni oc
currit. de u' de uia q' ei uirtutib; doceant'. S; quō
de e'positione p'mi hois et s'entit'. q' d' d' d' d' d'
hō factus sit in p'mo uolumine docum'. de coti
anahōis. et d'itione. formatione. nat'uitate. et
m'ib; de offit'is et utilitatib; memb' dicam'. Sum
g' ex sp'mate hois. ceptio fiat. de ipso aliqd dicam'.
p'ma ē uirile sem'. ex p'ua suba oīm m'broz co
positū. Id u' ex suba oīm m'broz sit. et h' appam'.
q' oia memb' formant'. natā q' ē ut similia ex si
milib' nascant'. Aliud tñ ad h' est argumentum.
q' si pat' in aliq' m'bro aliq' incurabile infirmi
tate optineat. ut curagra. et podagra. fili' i'eo de
memb' eandē optineb' infirmitate. Et q' de sp'mate
fecim' n'ationē. q' in matre recipit'. de p'ri' cūe
niente cotu. et d' matrice parū dicam'. De u' u'
anno temp' et d' m'ib; S; p' d' d' d' d' d' d' d'
m'ib; et p' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'
nulla etate stricta s' in ear'. h'ic adhuc d' serui
entes. h'ic p' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d' d'

remissus calor dicitur melancolicus. Sin uero est
infectus sanguineus. Si ergo omnes homines naturaliter ca-
lidi et humidi. si propter qualitates intensas et remi-
ssas recipiunt nomina intensius cognominata
remisse. In omni ergo plenitudine per hominem crescit plus in
munia minus in alia. in quibusdam inflatur in quibusdam
in longum. Colerici namque longi et graciles. logici
calore. cuius est ascendere. graciles et siccitate.
Sanguinei longi propter calorem. pingues propter humi-
ditatem. flegmatici uero propter frigiditatem parui.
propter humiditatem pingues. Melancolici uero
propter frigiditatem parui. propter siccitatem graciles.
Iste tamen naturalis propterates. sepe uariantur ex
accidente. Huiusmodi colerici et melancolici ferocio-
res ex messatione fiunt pingues. sanguinei et
flegmatici ex abstinence et labore fiunt
graciles. Id uero sanguinei et flegmatici. et per
naturam bene sunt ex plenitudine materis et spuma-
tis contingit. hec naturalis uirtus in quibusdam prin-
cipalia mentibus. quedam desiderientia et adui-
uantia. quedam aliam. quedam neutram. Si quid autem
hancitio hec in sagittis satis dictum est. illo
postposito ad somnum qui ad naturalem uirtutem
pertinet. transseamus. Somnus ergo est quies anima-
lium. uirtutum cum intentione naturalium.
Contingit autem sic. fumo humido ad superiora asce-
dente. impletur nervi pingues. Sanguinei et
flegmatici. ex abstinence et labore quibus
animalis uirtus sole decreuit. desinit ergo animal
uidere et uisus audire. et donec naturali illo
calore deserto. animalis spiritus incipiat descendere.
et ad aliquid sensum animal excitare. Somnum
ergo et reliquias cogitationum ex cibo et potu
ex parte plenitudine. ex quietate iacentis. In
existeret. et huiusmodi significat alia ex ministerio an-
gelorum. alia ex munditia corporum. et libertate
aie. quorum omnium probationes in prophetis habemus.
Sed quod nunc propositum habet multum attinet. et

ad finem uoluminus tendimus. illo premissis ad
speciem uolucralis transseamus. Iste ergo fumus
per diuisa foramina transseundo. subtilizat ad cor-
puemens. adprehendit aera illum dilatat. ut in-
terior calor temperet. Ad expellendas uero superfluitates
idem stringit et dicitur specialis uirtus. cui artem
deseruiunt. Sed ad animalis uirtutem ueniamus.
Iste dictus ergo fumus per uos ascendit. colando ita
subtilis efficitur. quod peruenit ad cerebrum spiritus dicitur.
descendensque per diuisa instrumenta. diuisas animales
uirtutes operatur. ut ostendemus. Que quia acerbior
per deum. de ipso autem dicam. Deinde qualis sensus
in per deum. et quo in capite tenetur. ab illo exor-
diamur. Iste est species quedam subtilis. quasi duobus
digitis autem et retro expressa. Rotunda. ut melius
in ea cerebrum moueret. et ne superfluitates in an-
gulis ibi etiam remanentes. autem erant expressa. propter
nervos in per deum. quorum per sensus operatur.
periores uero motu corporis. uoluntariis. In cuius etiam
ori parte est generis. cui pellicule adherent capilli.
ex fumo ascendente. et poros ex parte nati. fumus
etiam ille exens siccus et frigiditate aeris stringit.
et in corpulentia subam. uirtutem. Alio uero fumo ex-
unte impellitur sursum. quod induratum est. sic dicitur
capilli. Sed quod naturale est. pondosum descendit. cur-
uantur et descendit. Unde quod nulli grati dicitur superflui-
tates. neque alium dicitur capillorum incrementum. neque
unguium qui ex superfluitate cordis per similitudinem
digitum et uirtutem. et frigiditate aeris stringuntur.
etiam uero pili barbe scilicet et pectoris. cuiusdam grati dicitur.
barbe uero femineo serui. Unde enim barba ex calore
in existeret. in homine propter geminum calorem cordis et
testiculorum per eum. In muliere uero frigiditate non per
eum. non sit aliquid per naturam calida. facile ror nec
barba est in suadonibus. In pueritia uero eum non per.
propter striditatem pororum. Et quo fumo ascendente
fiunt capilli. iuxta plenitudines uniuscuiusque diuisis
attrahit colores. De quibus quod in phisica satis dicitur.

ad cetera transeamus. Sub gineo due est pellicule. au
 minime diste. quare cerebrum remotior durior un
 est quam mater dicitur propinquior vero cerebrum ne ledat ipsum S; fi
 tenerior est dicitur quam pia mater. Sub istis est cerebrum. e c
 talis acstantino datur descriptio. Cerebrum est liquida p u
 et alba substantia sine sanguine. De quo queritur an sit fri- al
 gidiu. an sit calidum. Quis quod naturaliter sit fri- fi
 gidiu. ne continuo motu desiccat. huius in capite pi
 sunt. in cellulis. in pia. in medio in puppe. Prima t a
 cellula que est calida et sicca dicitur fantastica. id est visu of
 alius. quia in ea est vis uidentis et intelligendi. Huius 7 co
 calida et sicca est. ut formas rerum et colores atque har- ai
 monia. Media uero dicitur logica et rationalis. quia in ea est vis en
 discernendi. Quod enim fantastica. id est uisualis architectura S
 adhuc transiit. ibique anima discernit et est calida. et r
 humida. ut melius discernendo pertractet se res a
 et formas. Tercia uero memorialis dicitur. quia in ea uis est f
 retinendi memoria. Quod et in logica cellula a
 discretum est. transiit ad memorialem per quendam for- f
 men. quod claud quidam panniculis donec capiat. n
 quando aliquid transit memorie. Et ad memorialem re- i
 ducere uolumus ista est frigida et sicca. ut melius reti- i
 neatur. frigidi enim et sicci est restringere. Sed dicit aliquis. p
 Quomodo hoc unquam potuit probari. Quis puulmus p
 acceptum in illis partibus. Si uero aliquis esset intelligi- p
 tie rationis. memorieque uidetur phisici. quod accep- p
 to uulne in aliquo illarum cellularum uis illius amitte- p
 bat uires aliorum retinens. Vnde solutus in polisto p
 rius narrat. de quodam quod accepto uulne aditum p
 deuenit ignorantia. quod nesciebat se nomen ha- p
 uisse. Et in isto antiqui duxerunt in capite sedem esse sa- p
 pientie. In capite enim habet sedem que faciunt intel- p
 lectum. si ratio et memoria. Ad hoc cerebrum perducunt nerui p
 ad oculos. per quos animus spiritus eriens. uisum operatur. ut ostendit. p
 Sed prius de substantia oculorum aliquid dicam. Oculi p
 est quidam orbiculata substantia clara. et in superficie p
 aliquantulum plana. ut melius formam rerum et colorem p
 in se possit recipere et lucere. Et humoribus statim ut p
 et in humoribus. et in tunica. statim orbiculata est p
 ut huc illuc uis possit. in superficie plana

auiuali spū possit pnetari. Externus
 ut sup fluitates appellat. ne illū ledat.
 S; si qñ noia humoru et tunc carum
 et dispones seire desidat. pntegnuo legat.
 D uos ū oculos natā ostendit. ut si unus lederet
 alr remaneret. Den deuisu dicam. lū g aial
 spū pneruos acerebro pdeuntes ad oculos usq;
 puenit. eriens si aliq etius splendor. t sol
 t alius reppit. usq; ad obstaclm dirigit. qd
 ostendens pipm se diffundit. formisq; illis
 colorib; informat. p oculos xpfantasticā cellā.
 ad cellam logisticā tñsit. usq; efficit. In
 est qd uisu fugas rerum et colores discernit.
 S roici tñ dñt. uisuale spm usq; ad rē n pueni
 re. si oclm fugas rerū et colores in se recipe
 adq; pueniens ille radi informat auium
 firmat opat. Et alii qui dñt illū neq; usq;
 ad obstaclm puenire. neq; oclm informari.
 si medui aera int uident et obstaclm infor
 mari colorib; et formis. adque radius pue
 niens informat q; rē tñs. uisū opat. Hob
 ū illa placet similitudo. q uisual spū usq; ad rē
 pueniat. c rei h est pbatio. q est ex uisu aliē
 sepe lippientis sepe candē et rābim infirmi
 tate. Et un h. n qd uisuali spū ad corruptū
 oclm pueniente. corruptū. rē tñs. oclm
 corruptū. hec eiusdē rei pbatio ē. sic tñg
 ū hoies trariaz sint plerionū. Alii enī
 calidi s. alii frigidi. alii humidi. alii siccī.
 uisual spū ab aliquo emens. qualitate illi
 secū tñs. diffususq; pfatē abū tñe
 plerionis. illū corrumpit. Traria namq;
 oclm ledunt. In est qd uetule linietes
 faciē et exspuente. illud curam. Qd enī
 ē nocuū et spuum. vt g sit uisus. nūst
 neccēssaria. intus. radius. extior splen
 dor. obstaculū rei. his cēnī ocurrentib;
 est uisus. Aliq ū istoz deficiente d ficit

¶ usus autem spiritus in intuitio intuitio deum
tio. Intuitio . . . quoniam aliquid uidetur nul
lo modo . . . occurrente simulaculo. si
ostendit . . . dentes qualiter uisus fieri deca sa
tis diuini. Intuitio est quoniam aliquid uidetur in cui
supra sit aliquid occurrat simulacrum. Deu
tio est quoniam non supra sit. si in profundo appare
at in aqua dicitur quod deuitio quod deorsum tunc.
Restat quod de deuitione dicere. Quorum quod eadem
causa est de deuitio de disputemur. ut quod deca
statuamur. de deuitione intelligatur. Cum quod
uisualis spiritus ad aliquid uidendum dirigitur. ex la
bilitate huc illuc impellitur formis; in
formatur circumstantiis. si ad aliquid obscurum p
uenierit. et sua subtilitate uidet non potest. Sin autem
ad aliquid radiosum. ex splendore illi appareat.
¶ ex uero dicitur nullum apparere simulacrum. si ho
mine se a posteriora uidet taliter. Cum per dicitur
spiritus aliquid radiosum offendit. radii eiusus rep
eunt. reuersusque ad faciem uidetur. et posteriora
illa percipit. Si quod mediante speculo horum quod uidetur
in speculo apparere. Si qui dicitur aera inter
horum et speculum diuisis formis et coloribus insig
nati. unde si aliquid opponatur splendidi apparere
Si contra ratio non. Audiat autem sic dicitur. Cum aer na
turaliter instrumentis percussus. formam uocis ac
cepit. etiam prima parte aeris quod percipit. simili
informatur. forma et illa alia. donec ad aures
perueniat. admodum tympani siccat. et cauas.
quibus. et ita resonantibus. exercitatur ille spiritus animalis.
descendensque ad aures per quod sunt numeros. informat
se simili forma. sicque informat ad logicam
cellam reuerens. auditu operatur. Similiter alii sensus
sunt eodem animalis spiritui ad uoluntatem instrumenta. per
nervos acere descendunt. Et quo de perceptum
aia uidetur. de aia et eius uirtutibus. tempus
est differere. Aia est spiritus quidam. uiuentis corporis.
idoneitate discernendi et intelligendi. et ferendi.

¶ dicitur. et aia sit discernere et intelligere. sic patet. quod
crescente cura corporis. inuenerit ille uirtutes.
decrescere illa. et crescente cura aie deest ille.
¶ Si . . . et nata corporis est. crescat cura corporis
crescat. augmentata namque causa. augmentat
et effectus. Item cum ois creatura corpora et spiritus sit
conueniens fuit. ut homo ex spiritu et corpore constaret.
ut cum utroque aliquid affinitate haberet. hoc cum corpori
bus. uita carentibus commune esset. cum his et
horibus. uiuere. cum brutis animalibus sentire. cum spiritibus
discernere. In est quod in diuina pagina homo dicitur ois
creatura. Cum quod ex corpore et aia constat. durante in
aia quippe inueniens esset si corpus suas haberet
actiones. aia uero non. Si dicitur aliquid. Quomodo discernat.
quod actiones in homine debentur aie. et que corpori.
¶ Dicitur quod ille actiones que communes sunt homini cum bruto
animali. et cum corporibus. uita carentibus. et si aia illas
in homine operetur. non debent in dici aie. et corporis. Sicut
uero inueniuntur in homine in alio corpore non possunt esse.
aie sunt. Discernere quod intelligit aie est sentire et similes
corporis. Si dicitur aliquid. Si aie actiones non sunt debent
ne dici ut uirtutes. et uirtus aie. et quod per uirtutem
dapat aia et remunerat. Hos uero dicitur. et si illi
non sunt actiones. ei possit ei uirtus. Cum quod adhuc homini
sit data aia. ut illi cito motus corporis corrigat.
ignorantia illi. et negligentia dicitur. Sic quod
si discipulus et seruus negligentia doctoris et domini
peccat. magis et dominus et culpa non est. si nec aia
illius contingentibus. Si quod est culpa est. et si non sit illi
actiones. Cum quod homo et ex corpore et aia constat. quod an
sit appositum corpori. in dicta sit. et an iuncta. an
coniuncta. Vno quippe istorum modorum in se inueniuntur.
quod sit in alio. et positione. Appositum non est. quod sit
et corpus et aia. nec equaliter illud mouere. De
enim appositum. et illud est cui est appositum. mai
ores uirtutes habet in primo. ut ignis alicui appo
situs. Lacta non est. Lactum est id quod ex suba. in
sit in alio suba. ut aqua per ebullitionem in sale.

19
cū g' aīa n̄ transeat in corp' sū bām. si sep
sp' est. cōcreta illi non est. Inmixta illi non
ē. Nullū. q' mixturā ē sūū retinē. s' ex du
ob' sit unū. ut ex auro & argento electū.
Cū g' utrumq' ē sūū retinē. s' ex duob'
n̄ sunt mixta corp' & aīa. Cū uincta g' sūt.
s' ita qd' tota integra. hic subiciē. Si in omib'
partib' tota ē. ab seisa una parte corp' ablata
ē tota aīa a corp'e. Hos ū dñs aīam non ē i
aliq' parte corp'is. n̄ dū ē iuncta corp'i. idoneo
uitē. Separata g' a corp'e parte. remanē aīa
in aliis partib'. in quib' aīa n̄ aīa erat tota.
I t' q' aīa sit ex eodē. unū corp'. an ex alio.
H os dñs nullā ē illi causā p' ter creatorē. q'
oib' dat ē. Vñ & plato omīū philoz. doctissim.
dicē dñm creatorē. stetit creati a se & spib'. cū
hoīs formandi inuēnisse ipm ū aīam fecisse.
& ill' tradidisse. q' ministerio spūum. & effectū
stellaz. corpa humana existē. & cōstet. si sola
uoluntate creatoris aīa existit. Itē q'rit. an
humana aīa existat an q' corp'. & q' illi iun
gt' dñs illā non an subsistere q' corp'. Id p'
bati p' hac rōe & auctoritate. Si enī aīa ē.
t' in miseria t' in beatitudine ē. nullo p'ce
dente mīto. Auctoritate augustinū p'bat qd'
dicē. cotidie creat dñs nouas aīas. Temp' ū con
iunctiois illi cū corp'e anullo diffinī. Nob'
tū p'pationē informatiue & cauatiue
uirtutis uidē. Itē enī nātāl' uirtutis p'mbra p'
discuntē. nec aīa in corp'e. Hui' aīe dū sūt p'pō
tīe. s' intelligentia. rō. memoria. & est intelligē
tia uis aīe. q' p'cipit hō cū certa rōe q'rit sit.
Hō ū est q'dam uis aīe. q' p'cipit hō. qd' sit res. in quo
ueniat aīa. & in q' differat. Memoria ū est uī.
q' firme retinē hō an cōgnita. S' q' cū uīe sint
p'petatē aīe. q'rit infans in q' est aīa. n̄ discunt.
intelligē. &c. Ad h' dñs. qd' aīa hoīs a creatore
hūis p'ncipiū. ex q' est p'fecta in g'nie suo. unū ex q'

ē omīa scire. q' ab hoīe sciri possit. n̄ g'uitas
carnis ē. Id p'p'mū hoīem. q' an corrupti
onē humanitatis ex q' fuit p'fecta hūit scien
tia. p'bari p'. Si in corrupta humanitate. ex q'
iungit corrupto corruptū. nec p'petatē
suas p' exercere. donec usus experientia. &
aliē doctrina excitat. incipit discernē. ueluti
si aliq' cū subtili acie oclorū. in tenebrosa car
ceri dēdat. uidē tū non p' n̄ si uelut te
nebr' tū accendat. Vñ ū g'ili. luan tū n̄
noria corpa tardat. In p'ma ū etate. nec p'
cessit usus experientia. nec ē temp' doct' in
ueniens. Cū enī illa etas sit calida & humida.
statim cibū diggerit. & appetit. in frequenti
inflectione indigē. & effluuio ē. spissusq' sumi
gnatur. qui ascendē cerebrū. in q' uisus est
discernēdi. & intelligēdi. t'bat hanc etatē. Sqr'
uient' que ē calida & siccā. desiccatur ē enī hu
mor ille. q' t'bat hō ex mat' utro. unū n̄ tā
spissus nascit' sumi. neq' ita cerebrū tur
bat. estq' etas diuini addiscēdū. &c.
& maxime si lampas doctrinē accendat.
S' senect' frigida & siccā. s' t'bat enī na
tural' calor. unū in hac etate & memoria.
s' uires corp'is deficiunt. Est frigida & siccā.
& siccitate. & est ostringē memoria ū exa
lote. & est impetū facē. & uires corp'is hanc
s' senū frigidū & humidū. Et tūto. & nātāl'
calore crescit frigidū flegma. unū in etate
illa deficiē memoria. sumi q' hoīs puerile.
t' enī a flegmate uis & pulsua. hac sq' aīe
& corp'is solutio. & t'bat nātāl' calore
diu p' hō uiuē. Et q' de hoīe s'bat s'bat.
& est docē & discē dicam' quales sit docent' que
rendi s' quales ut doceant. qualis p'plero
discipline diuini in q' etate sit incipēda.
& q' finienda. & q' sit ordo discēdi. Tū g'
ut docet q'rendus ē. q' neq' causa laud' neq'

neq; tp̄ialis emolumenta. s. solo amore sapie
doceat. Si enī p̄m laude dīligis. nūq; discipulū
ad p̄fectionē suā uenire uoluerit. Subt̄
ḡ doctrinā. ne in eo q̄ plus dīligēquet. l̄ super.
Si in sp̄e tp̄ial. modi induc̄t. docet. n̄ curab
q̄d. dū nūmū extorquet. Sepe n̄ pl̄ nocet
ruge. quā utilia. S. si amore scientie addo
cendū accessit. nec p̄nuitiā doctrinā subit.
nec ut aliqd̄ extorquet. ut t̄m̄ cognita fu
git. nec si deficiat. miltitudo sc̄iorū deficiat.
s. ad instructionē suā. r̄alib; uigil. diligens
fiet. ut doceat. n̄ talis eligendū. q̄ nō sit doc
trine. ob strep̄n. nec sup̄b. m̄t̄. ad eā aliq
cēc̄. nich; sit. q̄ magistrū ut p̄t̄r̄ dīligat.
ut q̄ plusq; p̄t̄r̄. a quo. q̄ maiora. dignio
ra accepim̄. magis dīligere debem̄. p̄t̄r̄ au
rude. cē accepim̄. a magistro. ut p̄t̄r̄. s. cē. q̄
magis dignū ē. Plus ḡ dīligendū ē. boni doc
tores. quā parentes. Nec enī milti. t̄m̄ dīli
gant̄ doctores. s. utale. s. m̄t̄. nō uāba
placeant. q̄ q̄ nos dīligim̄. in eo. s. p̄t̄r̄. a bona
nob; displice. illa q̄ fugim̄. illa q̄ dīligim̄. non
imitari illos. q̄ dīligim̄. Quamuis ū sanguinea
compt̄e. ū habitus sit. ad doctrinā. p̄t̄r̄. oib;
tempata. t̄m̄ in om̄i aliq̄ p̄t̄r̄. cū labor
p̄t̄r̄. q̄ labor. impt̄. oia uim̄. p̄t̄r̄. ū
doctrinā. adolescentia ē. q̄ utat̄. p̄t̄r̄. a
et al; hōis siml̄. est cere. que. s. t̄m̄. milti
nec figam̄. recip̄. nec retin̄. siml̄. s. sit. du
ra. s. nimis tenera. et al; n̄ retin̄. n̄ t̄m̄
dura. uenem̄. doctrinā. t̄m̄. ū doctrinā.
mor̄. Vn̄ quidā sapiō. cū ab eo sic ḡreret̄.
ū est t̄m̄. discendo. r̄sp̄d̄. ū r̄ut̄. Et dā
ū philosoph̄. cū nonageri moreret̄. inq̄sit̄
aq̄dā suo discip̄lo. si de morte dolere. att̄.
fioresp̄d̄. Quia nē incipiebā disc̄. Ordo ū
discendi. tal̄ ē. ut quia p̄eloquentia ois
sit doctrinā. p̄r̄. instruat̄. in eloquentia. cui

ut sit partes recte sc̄bere. q̄ recte p̄nūtiare
sc̄pta. q̄ s̄er̄. ḡnatica. p̄bare. q̄ p̄bandū ē.
q̄ doct̄. dialectica. p̄er̄. in rethorica. l̄m̄. in
structa. r̄ut̄. arm̄. muniti. ad studiū philoso
phie. debem̄. acced̄. Cui hic ordo ē. ut p̄asi
quadriuno. r̄. in ipso p̄us in mathematica.
sc̄dō in musica. t̄cio in geomet̄a. iiii. in ar
nomia. dein in diuina pagina. Ip̄e p̄ cogni
tionē creat̄e. ad cognitionē creatori p̄ueni
em̄. Et quo in om̄i doctrinā ḡnatica p̄ced̄. de
eā dīr̄. p̄posuim̄. quō r̄si p̄scian̄. satis in dicat̄.
t̄m̄ obscurat̄. dat̄. diffonē. nec exponē. causa
ū diuisarū partū. inuentionis. r̄. diuisor̄. acci
demū. p̄t̄r̄. m̄t̄. Ant̄. q̄ ū glosator̄. s̄ati
litt̄am. exposuer̄. a. s̄er̄. a. p̄l̄m̄. r̄. r̄gl̄as. b̄n
excepunt. s. in exponit̄. e. accidit̄. ū. errauer̄.
Q̄ d̄. q̄ ab ill̄. min̄. d̄m̄. ē. dīr̄. possum̄. q̄ obs̄ure
exponē. ut aliq̄. expe. n̄r̄. causas. inuentionis
p̄dictor̄. querat̄. a. diffonū. p̄scian̄. exposi
tiones. Id̄. ab antiq̄. ū glosis. c̄tinuationes
regulares. a. s̄er̄. r̄. p̄ler̄. uq; petat. S. quo de p̄po
sitis. r̄. dec̄is. que. s̄. r̄. n̄. uid̄. r̄. dec̄is. q̄. s̄. r̄. ū
dn̄. s̄. c̄tan̄. t̄. p̄ndia. d̄m̄. ut. auis. lectori
ad c̄t̄a. alacrior̄. reddat̄. hic. ū. particule.
longitudinē. t̄minem̄. v̄. S.

Expositio Hugonis. De euangl.
Ast dñs seruus suis. Negotiamini diu uenio.
Vñs uenit iob̄. ū. cuiq; t̄. ḡ. remunerator
t̄. terribilis iudex. yd̄. ap̄nator. Nich; morte
certi. nich; hora mortis icerti. Unde uigi
late q̄a nescitis diē neq; horā. Iste pater
familias. seruos q̄r̄. fideles. yd̄. ū. iert̄. el.
reficitat. yd̄. piḡ. q̄b; uid̄. seruus. fideles. em̄.
v̄. regiones. iq̄b; uq; quaq; q̄si. p̄uindias
curritando. iutilia. reiciant. iutilia. c̄parent.
yad̄. m̄du. prudentis. negotiatoris. sarcinas
s̄. colligant. Regiones. iste. h̄. n̄. ois. s̄. s̄. lig
nate. scil̄. regio. dissimilitudinis. regio
aust̄. l̄. regio. ex̄. iatiois. regio. gehen -

20
nali. regio sup̄ celesti. Regio dissimilitudinis
ē uitā sc̄laris. cūlatio carnali. di. similiter
dim̄ cūtra. Homo. u. ad similitudine di. cūtus
ē. cui similis p̄stasset. si cōgnitionē uerita-
tis y amorē uirtutis cōseruasset. Si q̄ pig-
norantia ueritatis y amorē p̄uitatis ad o-
alienat similitudine diuinā p̄didit. in hanc
regionē dissimilitudinis cecidit. q̄ regionē s̄ patmonia pauperū. p̄cia p̄ccatorū.
q̄nto q̄s affectu amplectit. tanto dissimilio-
do efficit. sic ille p̄diḡ i euangelio q̄ lon-
ginq̄ regionē abiit. u. substantiā suā
i bona natē luxuriose uiuendo dissi-
pauit. In hanc ḡ plagā tanq̄ adforūsa-
gax negotiator solerti cōsideratioē ueni-
ens. omnia s̄ i cōmoda q̄ p̄l̄ ḡuarent eū q̄
adiuuarent. abnuat y retriāt. i. q̄nq̄ illa
quoz boeti memē. diuicia. potentia. gl̄a.
uoluptates. latremū enī beluini ē et
hoīe idignū. reliq̄ u. piculosa y incerta.
n̄ i nro arbitrio s̄ fortune temeritate po-
sita. y ad laborios̄ cas̄ y circuit̄ suos ama-
tores p̄pellentia. Capēnī n̄ quoz dic̄ d̄s. cū uiri-
t. y p̄ amb. eā. habet enī tortuosā uia coluber.
y d̄m̄b̄s ei d̄r. s̄ cūctū impiū amb. Iust̄ aū dic̄.
P̄s m̄s st̄t̄ idū. y orat dic̄. Gress̄ m̄. d̄. s̄. e. t.
y dirige me i v. t. Recti nāq̄. n̄ diuariant
pedē suū. In hac regioē dissimilitudinis di.
y uitte carnalis. seruū ac negotiator d̄m̄
colligat s̄ sarcinā sat̄ utile. s̄l̄ c̄tēptū mū-
di. q̄a n̄ potē ēē amīc̄ di y sc̄di. Regio aust̄lis
ē claustr̄l̄ paradisi i q̄ spiramine aust̄l̄ i sp̄e
sc̄i. d̄q̄ cl̄r ueni aust̄l̄ p̄fla ortū m̄. uernant
flores uirtutū y ḡmina sc̄e cōsolationis. In hac
regioē licet abire. licet cōcupiscere. hic ne-
cessaria ē sc̄a auaricia sc̄l̄ sp̄ualis bonoz
i optima parte cūstodia. y āplēru rachel
p̄fect̄ q̄sq̄ portat. In hac plaga boni nego-
tiator colligat s̄ sarcinā sup̄ omnia utile y
cōmoda. sc̄l̄ formā recte uiuendi. Regio
expiatiois ē. loc̄ nob̄ i cōgnit̄. ubi aīe p̄pur-
gatorū ignē examinant. ut q̄ndo d̄o pla-

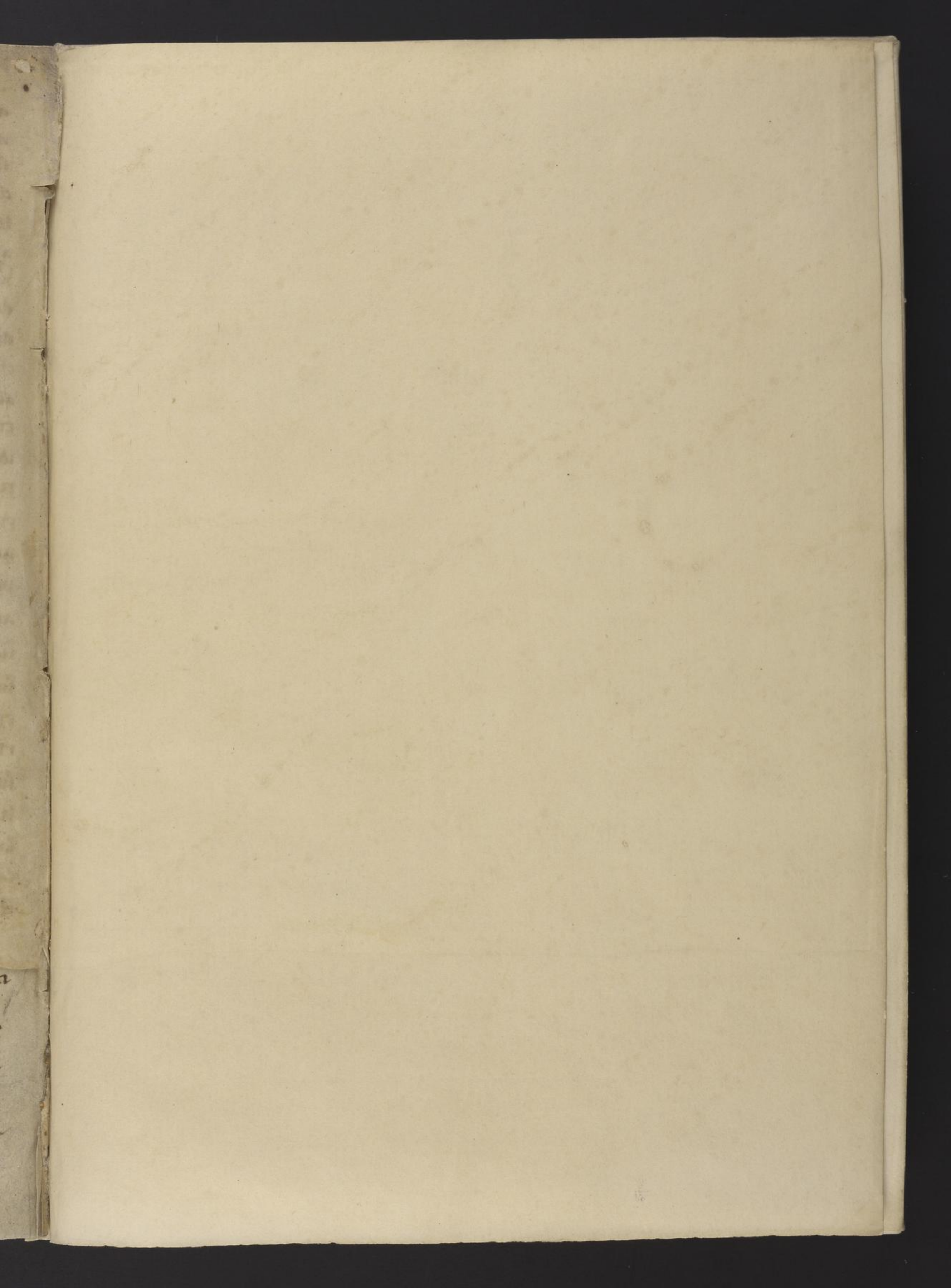
cur ab hinc ad regē t̄nsferant. In hac plaga
prudent̄ negotiator colligat s̄ sarcinā ualde
necessariā. s̄l̄ cōpassionē. audiant in q̄ pa-
rentū bona iure hereditario possident.
Ue ei s̄n cōpatiant. hi quoz d̄bitores s̄
elemosini. oblationib̄. orationib̄. missarū
solēpnū. Ue ordini oratorū quoz p̄bend̄
redēptionē aīarū. Hoc ē enī canonicale
officiū u. d̄p̄bendali officio nich̄ sup̄flue
expendant. uictū s̄ y uestitū cōparet.
reliq̄ pauperū erogent. Ignis iste ex-
aminatorū licet gehennali i cōparabili
giuor tam ē q̄m ex cogitari potest.
Regio gehennalis carcer ē d̄pnatorū.
sic mund̄ carcer captiuoz. In illa re-
gio ē pena sine iūuallo q̄a c̄tinua
sine remedio q̄a nūq̄ mior. sine
t̄mino q̄a s̄p̄. In hac negotiator euan-
gelic̄ sarcinā colligat. odiū p̄uitatis i t̄mino
pene. Regio q̄nta sup̄ celesti ē. sup̄na ierlos̄
q̄ ē mater n̄ra u. beata y plena nob̄
reposita s̄ gaudia. q̄ ocul̄ n̄ uid̄ aur̄ n̄
audiuit y cor hoīs n̄ ascend̄. In illa no-
ua ciuitate n̄ annua s̄ c̄tinua festiuitas
solēpn̄ iocunditas anglor̄ felix societas.
iūpla ē merces eade om̄iū q̄ y singlor̄
q̄a om̄i s̄l̄ diffident̄ ipsū t̄n accipient
donū. Ibi ē merces bene opantib̄. Ibi
uiri i d̄fesse currentib̄ corona i d̄fici-
ent̄ certantib̄. q̄a i cipienti. Ibi p̄fici-
enti nich̄ d̄bet s̄l̄oli p̄seueranti. Ibi d̄r.
Qui p̄seuerauit usq̄ i finē saluū er̄.

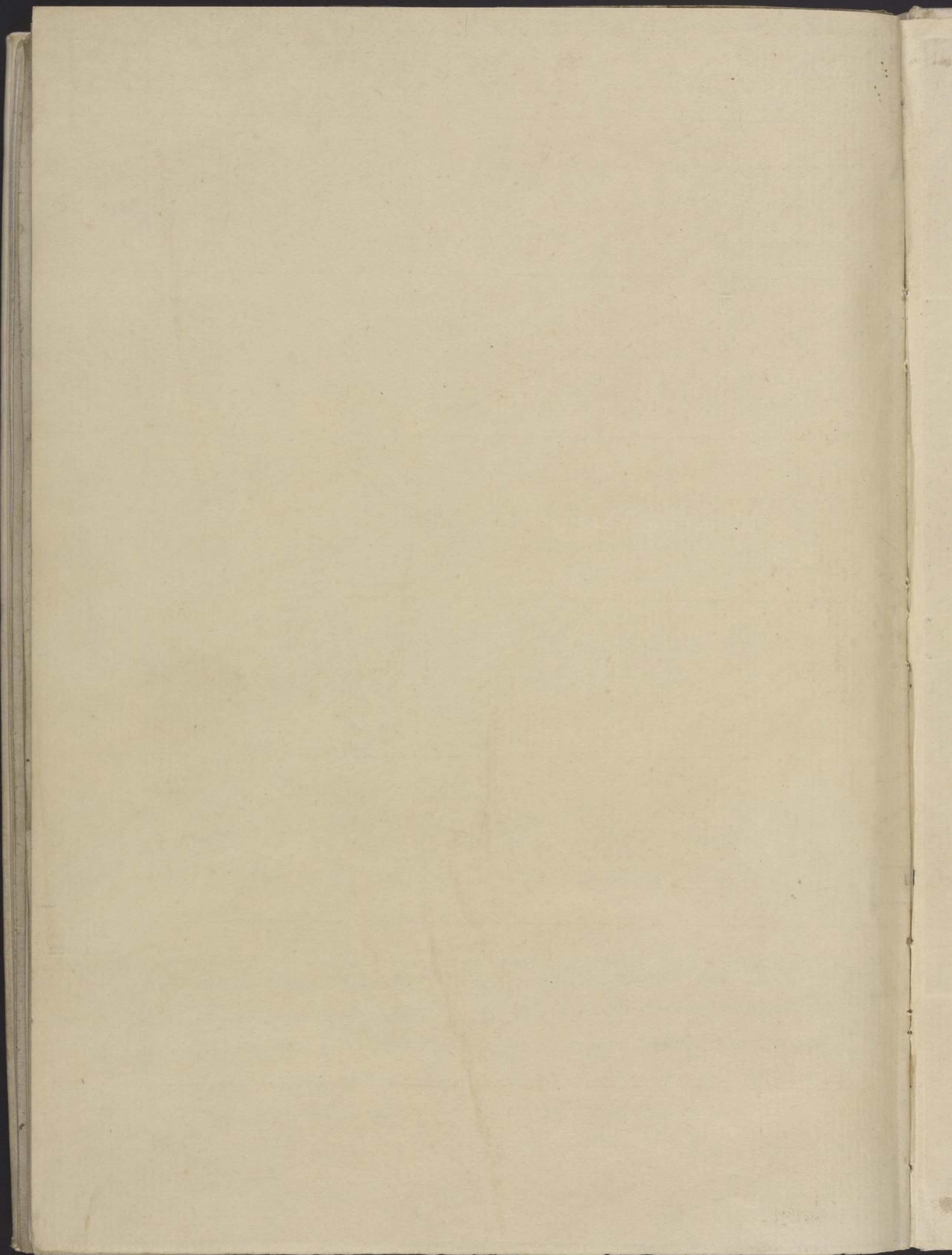
att adea. O dñi mi die q̄so quare adorando arbore p̄tuleris dño meo regi. At illa
att. Sapiencia ap̄ia dñm tuū latet n̄ ignorat. Arbor dñq̄ interrogat redēptionē
feret scli futurū. Gemina enī ex eo ligna cōficient inq̄b̄ salus credentiū suspen
det. At tam uersib̄ istis p̄te tamabo salemoni q̄nt̄ r̄a iste fuerit tantū obylū.
Hoc enī noui eū scire desiderare cūte meū iussit p̄ficillere. Nā de natiuitate
ap̄i n̄ p̄stet sermo. Hos iquā cōuenio o iudei. sic ē uaticinata iū testant̄ ista met.
Iudiciū signū tellus sudore madescit. y ē. Ergo ita met̄ a sibilla salemoni sunt
destinata. Que cū p̄legisset arbore p̄cedi p̄cepit m̄lamq̄ p̄positionis in domo
di formari cōstituit. Que p̄mansit cū ad tēp̄ eusionis ierlm̄ q̄ acta ē a nabu
chodonosor q̄ y cambises rege babilonis sibi iachin rege isrl̄ q̄ cap̄ cecat̄ y
abduct̄ est. Inter un eadē mensa aq̄da. translocū litulentiū ē posita ad iter
transcuntū. s̄p̄ea ab ieremia p̄pheta filio helchie fr̄is susanne uxoris iachin
ide lignū ē releuatū atq̄ sub eldra p̄pha q̄ renouauit legē p̄ trans migra
tionē babilonis ē posticio scūarū innexū. Denū inde sublatū p̄ nichilo cō
pitatū. p̄scineq̄ i porticu salemonis ē in iectū. Hic ab anglo cotidie
uiscitū y adoratū usq̄ ad tēp̄ dñi. Testant̄ de iudeis i presato
porticu p̄solantes aque motū. nec n̄ iudas q̄m̄ p̄p̄t ex ip̄is dñi
adeū dicente. Ecce sanus fact̄ es. uide ne det̄r̄ aliquid cōtingat.
signans q̄m̄ eū ēē tracturū. P̄t̄ u symon p̄a alod̄m̄ i iudei q̄ erat
faber lignū filiusq̄ fr̄is ioseph nutritoris dñi. iudicis illud aq̄
euellens utilitati sue uolens aptare. am̄istris pilat̄ scil̄ paganis anga
riat̄ ē ut tolleret illud ad crucē dñi. Hic ē lignū iudicis q̄ memorat̄ dieb̄
singulis in celebratione missarū. q̄ q̄ ligno uincebat̄ p̄de sub auct̄ in
ligno reuinceret. Hec sunt etiā illa duo ligna q̄ collegit uidua
sareptena ad q̄m̄ missus ē helias. Quarta nempe particula seorsū
cap̄ erecta ut lucas testat̄. pilat̄ apposuit p̄t̄ incipit h̄. . . .
Hic est rex iudeorū.

uenerabil
uenerabilis

uersione idomofua illi offerret
isaacienū. Ergo reuerfus cū
unipho occurreret ei filia lulu
rans eū quā mox uiuā obtulit
inholocaustū. Inde etiā nū
ciauit anglis dñi uxori ma

ritur. Hā pficiffcente illa salemōn
fratolū seorsū tulit dicens. Cū re
gina ad hāc redierit regione
sciscitare ab ea qre me spreto ar
borē sit adorata. Ad ita actū ē.
Hā cū regina qdā die locaretur

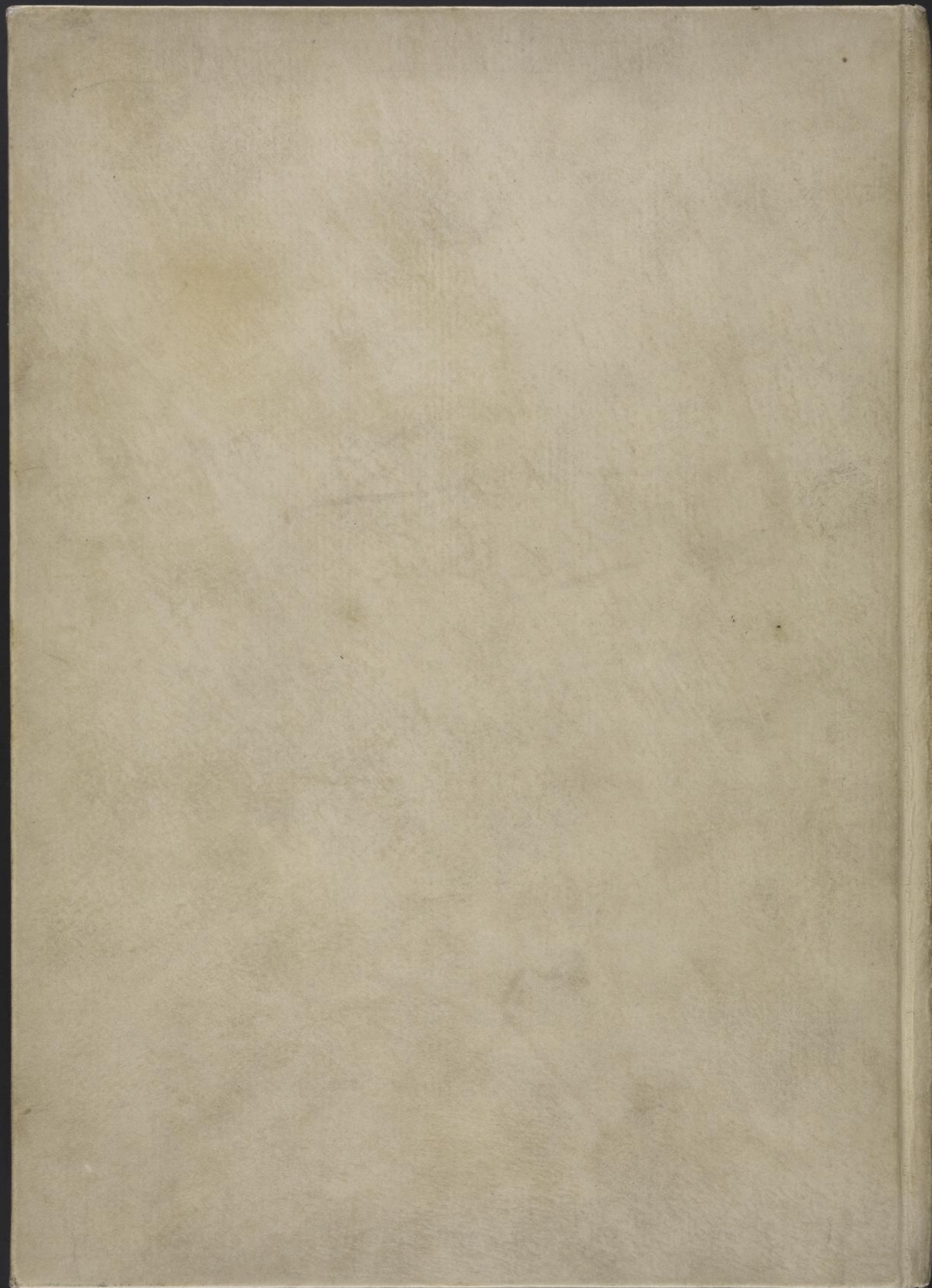

7131.

#9975

8.82

60.0

Guilielmus de Conchis-philos.mundi

ms.ca.1170